

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
Центр бібліотечних електронних ресурсів і технологій
Відділ технологій дистанційного обслуговування

Україна у світовому геополітичному просторі
реферативний огляд

Київ – 2016

Реферативний огляд розкриває питання, присвячені визначенню перспективних напрямів геополітичного розвитку України в сучасному світі.

Укладачі:

Н.В. Добра

Є.О. Корнілова

Ж.В. Самохіна

Відповідальна за випуск:

Н.Ю. Каліберда

ВСТУП

У реферативному огляді подано узагальнену інформацію про стан розробки питання без подання критичної оцінки. Призначення огляду – ознайомлення широкого кола споживачів з інформаційними джерелами, які висвітлюють питання розвитку сучасних зарубіжних і вітчизняних геополітичних концепцій, розкривають особливості геополітичного місця України та її впливу на динаміку сучасних світових процесів.

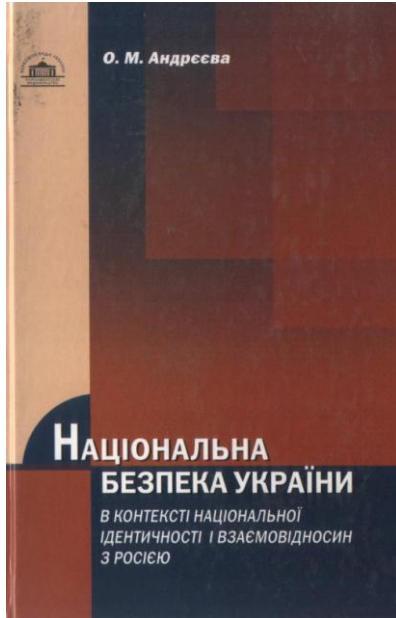
Для розкриття теми до реферативного огляду включені матеріали за період 2005-2016 рр.: друковані видання, які зберігаються у фондах НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, глосарії, інформаційно-аналітичні матеріали, статті з періодичних видань); ті, які представлені в передплачених базах даних (ELSEVIER, EBSCO); інформаційні ресурси Інтернет. Джерельна база подана в рефераті трьома мовами: українською, російською та англійською.

Реферативний огляд – це упорядкований в алфавітній послідовності перелік бібліографічних описів видань за темою огляду. Бібліографічні описи здійснено відповідно до чинних стандартів: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : стандарт. – Офіц. вид., чинний в Україні від 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 46 с.; ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) : стандарт. – На заміну ДСТУ 3582-97 ; чинний від 2014-01-01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – III, 15 с.; ГОСТ Р 7.0.12-2011. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила : нац. стандарт Рос. Федерации : введен впервые : введен 2012-09-01 / Федер. агентство по техн. регулированию и метрологии. – М. : Стандартинформ, 2012. – III, 23 с.

Ознайомитися з літературою з фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна у приміщенні Головного корпусу за адресою: проспект 40-річчя Жовтня, 3.

ЛІТЕРАТУРА З ФОНДІВ НБУВ

1. Андреева О. М. Національна безпека України в контексті національної ідентичності і взаємовідносин з Росією / О. М. Андреева ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса НАН України. – Київ : Парлам. вид-во, 2009. – 359 с.

Розглянуто методологічні питання системи національної безпеки України. Проаналізовано кризові тенденції національної ідентичності в Європі та їхній непрямий вплив на національну ідентичність сучасної України. Висвітлено роль і функцію цивілізаційної риторики в побудові сучасної геополітики. Розглянуто соціально-психологічні аспекти українсько-російських відносин. Увагу приділено загальнометодологічним основам формування трансформаційного проекту в сфері української національної ідентичності.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА719810

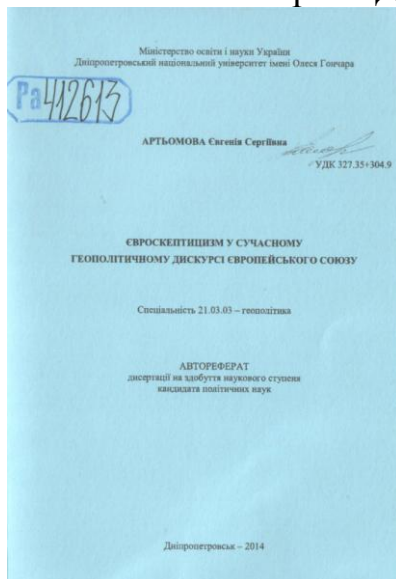
2. Андрущенко (Гринько) С. В. Україна в сучасному геополітичному середовищі / С. В. Андрущенко (Гринько). – Київ : Логос, 2005. – 288 с.

Висвітлено проблеми геополітики як наукової концепції на сучасному етапі. Запропоновано геополітичні концепції Росії, Японії, Китаю, Індії. Розглянуто особливості сучасного геополітичного середовища, визначено енергетичний фактор у сучасній геополітиці. Показано місце регіонів Азії, Африки та Латинської Америки в українському геополітичному просторі.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА673079

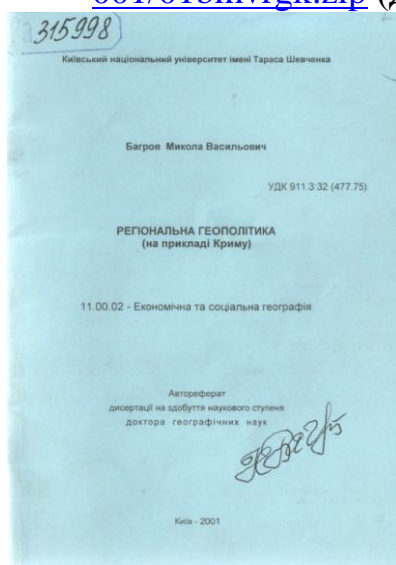
3. Артџомова Є. С. Євроскептицизм у сучасному геополітичному дискурсі Європейського Союзу : автореф. дис... канд. політ. наук : 21.03.03 / Артџомова Євгенія Сергіївна ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – 20 с.

Розглянуто місце та роль євроскептицизму у сучасному геополітичному дискурсі ЄС. Визначено специфіку геополітичного дискурсу європейської інтеграції. Охарактеризовано сутність, виникнення, розвиток, форми прояву та процес інституціоналізації євроскептицизму в сучасній європейській політиці. Досліджено вплив геополітичної ідентичності на розвиток євроскептицизму в країнах Західної Європи та вплив геополітичного феномену дисконтинуальності на розвиток євроскептицизму в країнах Східної Європи. Виявлено геополітичну специфіку національних моделей євроскептицизму в країнах Східної Європи. Визначено стан і перспективи політичного партнерства Україна-ЄС в контексті поляризації геополітичного дискурсу в ЄС. З'ясовано місце та роль євроскептицизму у процесі трансформації геополітичного дискурсу за умов сучасної кризи ЄС, а також охарактеризовано євроскептичні моделі посткризового майбутнього європейської інтеграції.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA412613

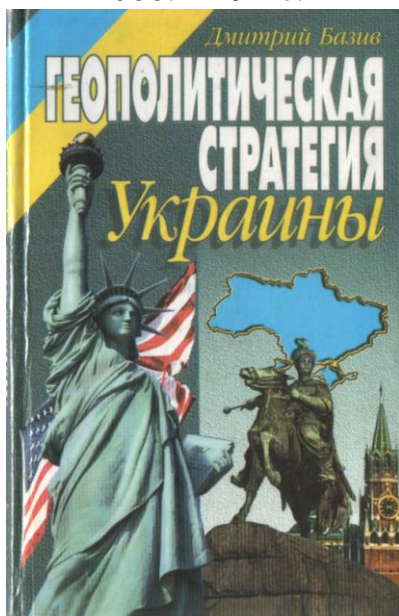
4. Багров М. В. Регіональна геополітика (на прикладі Криму) [Електронний ресурс] : автореф. дис... д-ра геогр. наук : 11.00.02 / Багров Микола Васильович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2001. – 27 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC/2001/01bmvrkg.zip (Дата перегляду: 11.04.2015). – Назва з екрана.

Розглянуто регіональну геополітику як географічно інтегрований вид науково-практичної діяльності, новий напрямок сучасної географії. Показано міждисциплінарність геополітичних проблем. Визначено закономірності регіональної геополітики та її основні методологічні атрибути. Обґрунтовано систему методів аналізу геополітичного розвитку регіону. Розроблено парадигму розвитку унікального природно-господарського етнокультурного регіону Криму. На підставі комплементарних відносин з Росією, країнами Чорноморської Економічної Співдружності виявлено переваги і потенціали прикордонно-приморського положення республіки, можливості транскордонної співпраці, офшорного бізнесу, формування транспортних коридорів. Запропоновано концепцію та зміст карт геополітичного потенціалу і геостратегічного прогнозу. З'ясовано місце регіональної геополітики у системі знань і цінностей сучасного світу щодо концепції сталого розвитку.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA315998

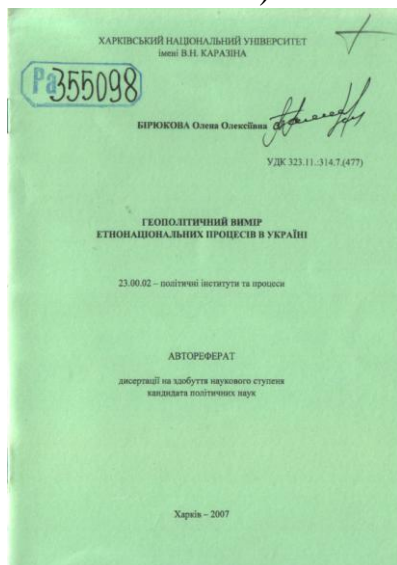
5. Базив Д. П. Геополитическая стратегия Украины / Д. П. Базив. – Киев, 2000. – 192 с.

Розглянуто наступні питання: загальнолюдські та національні цінності, які обумовлюють геополітичний вибір сучасної Української держави; ідея і філософська модель, які покликані підштовхнути українську націю до вибору між справедливістю та свободою; цивілізаційні підвалини, які належить зламати, щоб повернутися до себе та побудувати свою "українську Америку".

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА602350

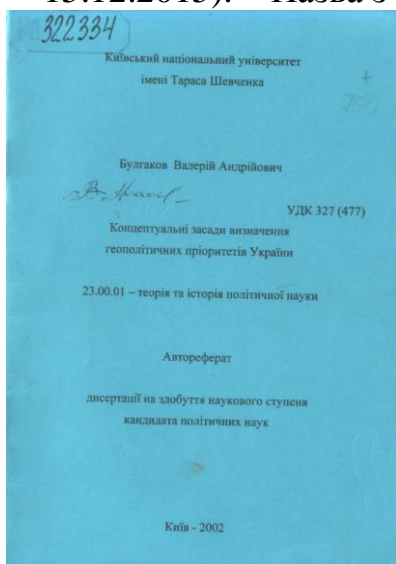
6. Бірюкова О. О. Геополітичний вимір етнонаціональних процесів в Україні [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Бірюкова Олена Олексіївна ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Харків, 2007. – 18 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2007/07booperu.zip (Дата перегляду: 18.12.2015). – Назва з екрана.

Проаналізовано особливості розвитку й основні тенденції етнонаціональних процесів у сучасній Україні з урахуванням впливу геополітичних факторів. Комплексно проаналізовано взаємозв'язок і взаємообумовленість геополітичних та етнонаціональних чинників у процесі національного відродження та розбудови української держави. Розкрито специфіку суперечностей етнонаціонального та геополітичного чинників у процесі трансформації українського суспільства. Доведено, що етнонаціональна політика української держави має враховувати геоетнокультурну своєрідність регіонів і бути спрямованою на збереження України як геополітичної цілісності в її сучасних межах. Наведено рекомендації щодо удосконалення державної етнонаціональної політики з метою розробки довгострокової науково обґрунтованої геополітичної стратегії України на сучасному етапі етнонаціональних відносин.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА355098

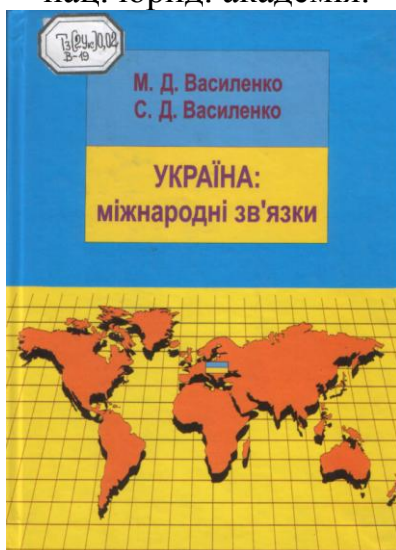
7. Булгаков В. А. Концептуальні засади визначення геополітичних пріоритетів України [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.01 / Булгаков Валерій Андрійович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2002. – 18 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2002/02bvagpu.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Дисертація присвячена дослідженню геополітики як специфічної сфери наукового пізнання та людської практики і визначення на цій основі геополітичних пріоритетів сучасної української держави. У роботі проаналізовані наукові засади визначення предмету геополітики, його категоріально-понятійний апарат, здійснено концептуальне осмислення геополітичної історії України та можливі моделі самоорганізації геополітичного вибору України в XXI сторіччі.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА322334

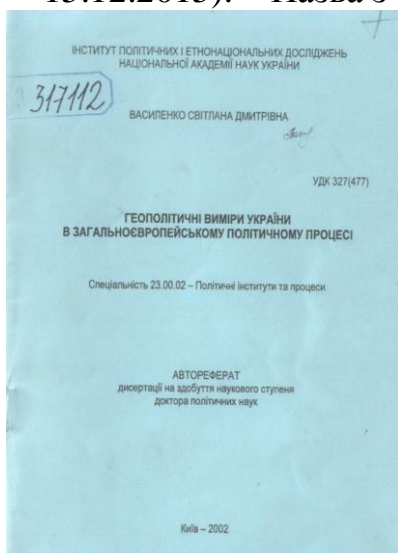
8. Василенко М. Д. Україна: міжнародні зв'язки : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / М. Д. Василенко, С. Д. Василенко ; Одес. нац. юрид. академія. – Одеса : Юрид. літ., 2004. – 168 с.

Розглянуто питання міжнародних зв'язків України від часів Київської Русі до сьогодення в контексті розвитку світової цивілізації. Охарактеризовано основні етапи розвитку міжнародних зв'язків України зі світом. Приділено увагу основним векторам української геополітики. Викладено особливості інтеграції України до Європи, проаналізовано інноваційну модель розвитку України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА657569

9. Василенко С. Д. Геополітичні виміри України в загальноєвропейському політичному процесі [Електронний ресурс] : автореф. дис... д-ра політ. наук : 23.00.02 / Василенко Світлана Дмитрівна ; Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ, 2002. – 35 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2002/02vsdzpp.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Проаналізовано входження України в загальноєвропейський політичний процес. Розглянуто нову для політології галузь – геополітику, яка за умов розбудови незалежної України набуває особливо важливого теоретичного та практичного значення. На підставі аналізу емпіричного матеріалу виявлено витoki та сучасні виміри української геополітики в широкому загальноєвропейському контексті. Обґрунтовано об'єктивну необхідність входження України у загальноєвропейський політичний процес. Розроблено концепцію сучасної української геостратегії. Обґрунтовано необхідність розвитку двосторонніх зв'язків з західноєвропейськими країнами, державами Центральної та Східної Європи в контексті європейського вибору незалежної України. Проведено порівняльний політологічний аналіз співробітництва з країнами СНД у загальноєвропейському ракурсі.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA317112

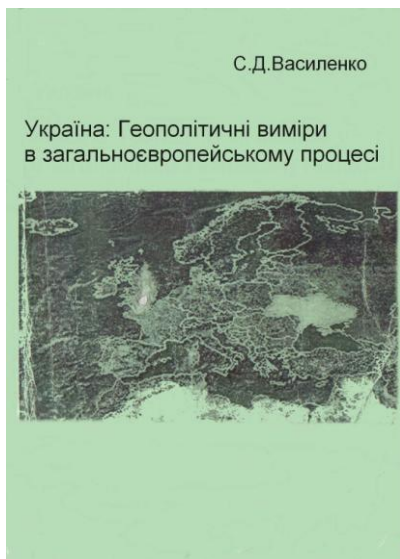
10. Василенко С. Д. Європейський вибір України / С. Д. Василенко ; Одес. нац. мор. академія. – Одеса, 2003. – 212 с.

Розглянуто сутність геополітики, яка за умов розбудови незалежної України набуває особливо важливого теоретичного та практичного значень. Охарактеризовано процеси євроінтеграції України, що стосуються європейського вибору української держави на сучасному етапі розвитку. Висвітлено проблеми розвитку загальноєвропейського політичного процесу, формування європейського вектора української геополітики, інтеграції України в європейські структури. Обґрунтовано необхідність проведення власного геополітичного курсу України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: BA649650

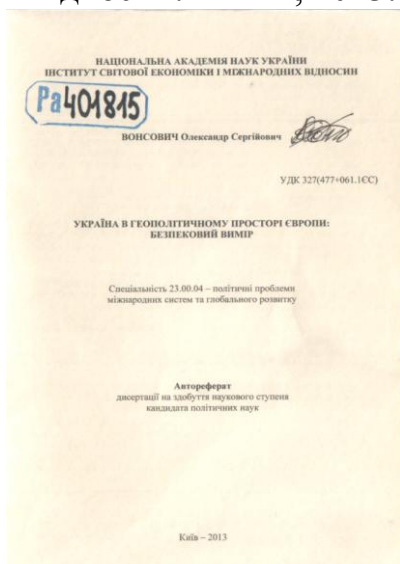
11. Василенко С. Д. Україна: Геополітичні виміри в загальноєвропейському процесі / С. Д. Василенко. – Одеса : ОДМА, 2000. – 206 с.

На підставі аналізу багатого емпіричного матеріалу, цікавого доробку української політичної думки XIX-XX ст. розглянуто витoki та сучасні виміри української геополітики в широкому загальноєвропейському контексті. Науково обгрунтовано висновок про те, що збереження незалежності України, консолідацію суспільства і розбудову правової цивілізованої держави може забезпечити тільки проведення власного геополітичного курсу, який передбачає багатовекторність сучасної геостратегії та домінування її європейського вибору з пріоритетом загальнолюдських цінностей, ідеалів свободи та демократії.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА603411

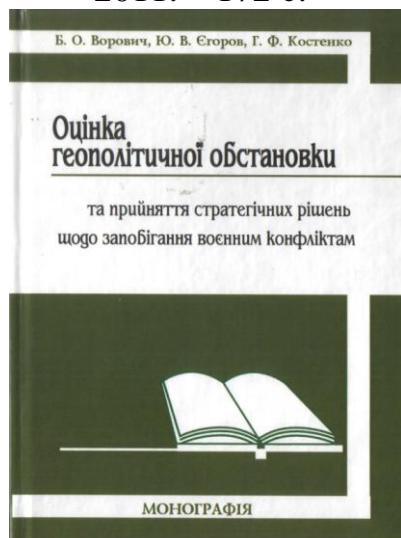
12. Вонсович О. С. Україна в геополітичному просторі Європи: безпековий вимір : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.04 / Вонсович Олександр Сергійович ; НАН України, Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. – Київ, 2013. – 18 с.

У дисертації проаналізовано та визначено місце геополітичного простору Європи в європейських та євразійських геополітичних концепціях; досліджено геополітичний простір Європи як частини євроатлантичного стратегічного району та охарактеризовано політичний, економічний та безпековий виміри європейського геополітичного простору. Проведено аналіз стану національної безпеки України в сучасній геополітичній ситуації та визначено шляхи позиціонування України у безпековому вимірі геополітичного простору Європи.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА401815

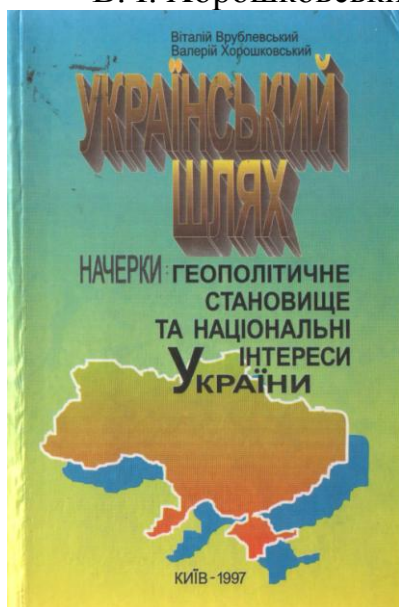
13. Ворович Б. О. Оцінка геополітичної обстановки та прийняття стратегічних рішень щодо запобігання воєнним конфліктам / Б. О. Ворович, Ю. В. Єгоров, Г. Ф. Костенко ; Нац. ун-т оборони України, Центр воєнно-стратег. досліджень. – Київ : [Паливода А. В.], 2011. – 172 с.

Викладено методичні підходи з оцінювання геополітичної ситуації (ГС) та прийняття на її основі стратегічних рішень (СР) для запобігання воєнних конфліктів (ВК) за методами геополітичного аналізу. Обґрунтовано доцільність всебічного пізнання об'єкту дослідження - ВК та доцільність прийняття СР у несуперечливій єдності з результатами оцінювання ГС. Висвітлено хронологію, геополітичні особливості та класифікацію ВК за 1946 - 2010 рр., воєнної безпеки, стратегічних ризиків, загроз і небезпек національним інтересам, геостратегічної стабільності, воєнного протистояння.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА739094

14. Врублевський В. К. Український шлях. Начерки: геополітичне становище України та її національні інтереси / В. К. Врублевський, В. І. Хорошковський. – Київ, 1997. – 426 с.

У книзі зроблена спроба відповісти на питання: Які історичні витоки української нації, української національної ідеї? Яке місце України в сучасному геополітичному розкладі світових сил та геостратегічних інтересів? Чи є проблема вибору для України: Захід або Схід? Хто є реальними стратегічними партнерами для України? Які актуальні завдання постають перед нашою молодою державою в контексті провідних тенденцій розвитку світової цивілізації на порозі третього тисячоліття?

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА583599

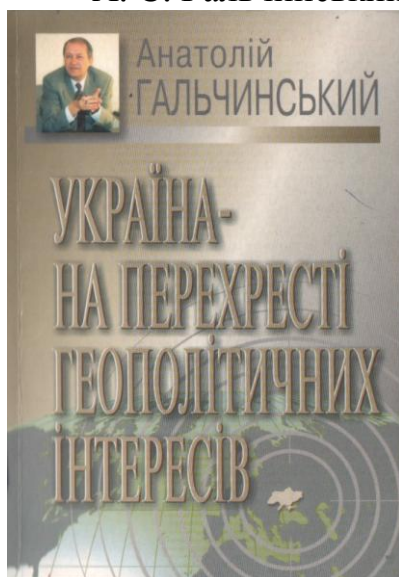
15. Габор Н. Б. Імідж України та геополітичні концепції її становлення в новому світопорядку (за матеріалами англomовної американської преси 90-х років) : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.01.08 / Габор Наталія Богданівна ; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1996. – 20 с.

У роботі осмислені основні тематичні напрямки публікацій англomовної американської преси про Україну з точки зору концептуального бачення нового світового ладу. У дослідженні подається порівняльна характеристика іміджу України, створеного американськими мас-медіа з 1991 по 1994 роки; проведений аналіз причин негативізму по відношенню до України в пресі та трансформації поглядів ЗМІ на українську проблематику; вироблені рекомендації з формування іміджу та своєчасного реагування на розповсюдження неправдивого з метою впливу на свідомість читачів.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА292997

16. Гальчинський А. С. Україна – на перехресті геополітичних інтересів / А. С. Гальчинський. – Київ : Знання України, 2002. – 180 с.

Проаналізовано питання складного комплексу геополітичних інтересів, що формується у зв'язку з проголошенням та реалізацією євроінтеграційної стратегії України. Основну увагу приділено трикутнику інтересів: країни ЄС – США – Росія та місцю у цьому трикутнику України. Висвітлено проблеми внутрішнього розвитку нашої держави.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА665314

17. Геоeкономіка та геополітика України : навч. посіб. / А. К. Шидловський, Г. Г. Півняк, М. В. Рогоза, С. І. Випанасенко. – Дніпропетровськ : НГУ, 2007. – 282 с.

Наведено основні геополітичні та геоекономічні реалії початку ХХІ ст., існуючі сучасні та перспективні рівні глобалізації світової економіки. Висвітлено сучасні тенденції та перспективи розвитку світової економіки у 2004-2007 рр., економіки України, провідних країн світу та транснаціональних корпорацій. Надано прогноз економічного розвитку Росії до 2009 р. Розглянуто міжнародне та міждержавне співробітництво як елемент розвитку економіки України. Визначено головні риси співробітництва України з Європейським співтовариством.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА720622

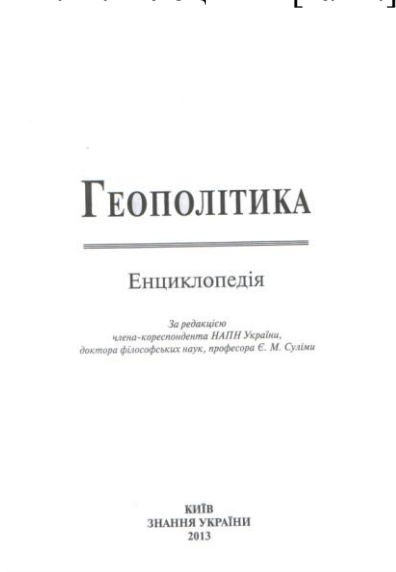
18. Геополітика держав : короткий словник для журналістів / ред. : В. Сюмар ; Ін-т мас. інформації, Могилян. шк. журналістики (НаУКМА). – Київ, 2007. – 215 с.

Наведено інформацію про 187 країн світу, зокрема, Андорру, Бруней, Вануату, Бутан, Йорданію, Італію, Молдову, Монако, Перу, Росію, Сальвадор, Туреччину. Висвітлено геополітичне значення даних країн і їхні відносини з Україною. Акцентовано увагу на механізмах взаємозалежності держав і регіонів світу.

Шифр зберігання книги у НБУВ: СО28246

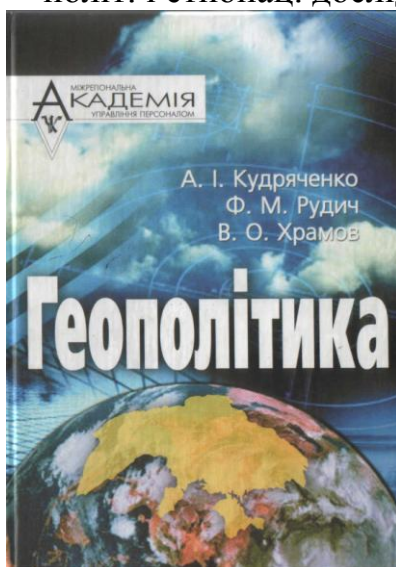
19. Геополітика : енциклопедія / Є. М. Суліма, М. А. Шепелєв, І. П. Білецький [та ін.]. – Київ : Знання, 2013. – 919 с.

Розкрито всі основні аспекти історії, теорії, понятійно-категоріального апарату та напрями розвитку геополітики як науки та виду політики. Широке коло персоналій дозволяє познайомитися з особливостями життєдіяльності, ідейними поглядами, науковими концепціями та політичними доктринами основоположників, класиків і сучасних представників геополітичної науки, а також політичних діячів, що уособлювали собою історично важливі геополітичні стратегії. Значна кількість статей присвячена суб'єктам геополітики – державам і міждержавним організаціям. Увагу приділено висвітленню основних вузлів геополітичних суперечностей у сучасному світі.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВС54567

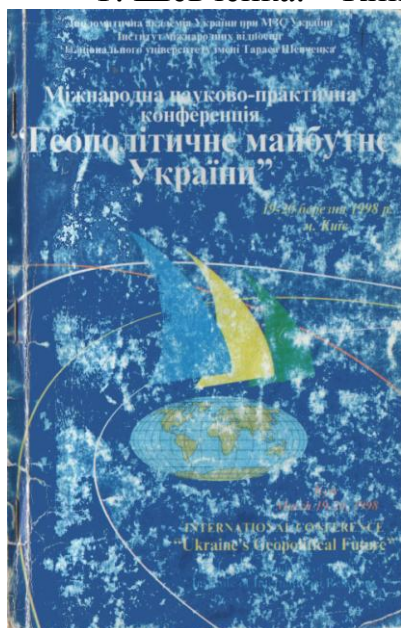
20. Геополітика : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України. – Київ : МАУП, 2004. – 293 с.

Розглянуто геополітику (ГП) як науку, встановлено її джерела. Розкрито зміст понять атлантизму, мондалізму, неомондалізму, геополітичного потенціалу держави. Запропоновано концепцію неоевразійства. Проаналізовано діяльність наукових шкіл ГП, а також ГП США, Німеччини, Китаю, деяких країн Африки та Латинської Америки. Висвітлено місце України в системі геополітичного простору. Визначено взаємозв'язок ГП і війни.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА655614

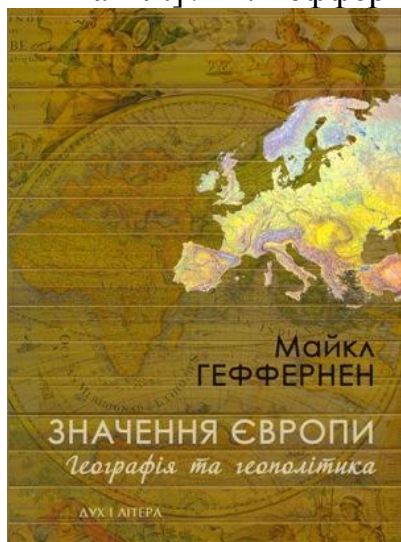
21. Геополітичне майбутнє України : Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 берез. 1998 р. / [редкол. : Б. Гуменюк (голова) та ін.] ; Дипломат. акад. України при МЗС України, Ін-т міжнар. відносин Нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – Київ, 1998. – 176 с.

Представлено матеріали конференції, в якій взяли участь провідні вчені, дипломати, журналісти з 14 країн (України, Росії, США, Великобританії, Туреччини, Білорусі та ін.). Ця обставина зумовила широкий, різносторонній і співставний аналіз сучасного міжнародного стану, тенденцій, що діють у ньому, а відтак, і викликів зовнішній та внутрішній політиці суверенної України. Висвітлюється творчий обмін думками різних за поглядами, досвідом і орієнтаціями людей, що збагатив дискусію, спрямував її в русло переважно конструктивного підходу, пошуку та обґрунтування альтернатив у змалюванні геополітичного майбутнього України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА586227

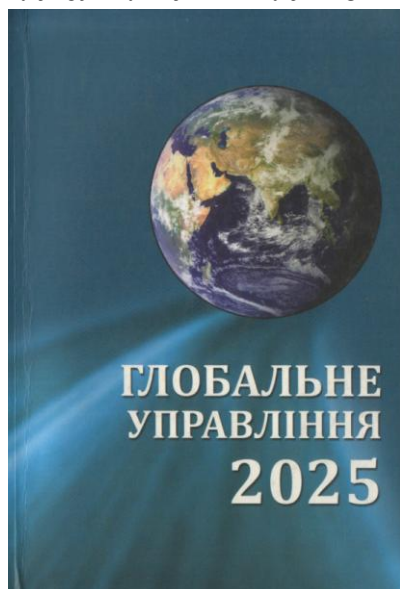
22. Геффернен М. Значення Європи. Географія та геополітика : [пер. з англ.] / М. Геффернен. – Київ : Дух і Літера, 2011. – 462, [2] с.

У книзі розглядається розвиток європейської ідеї від Ренесансу до сьогодення, з особливою увагою до останнього сторіччя. Дебати щодо Європи досліджуються з прагненням з'ясувати територіальні засновки, які зумовлюють погляди щодо походження Європи, її обрисів та геополітичного впорядкування, але зазвичай позбавлені належної уваги. Уміщуючи нинішні європейські суперечності до відповідного історико-географічного контексту, книга надає критичний виклад європейської ідеї – колишньої, нинішньої та майбутньої.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА748289

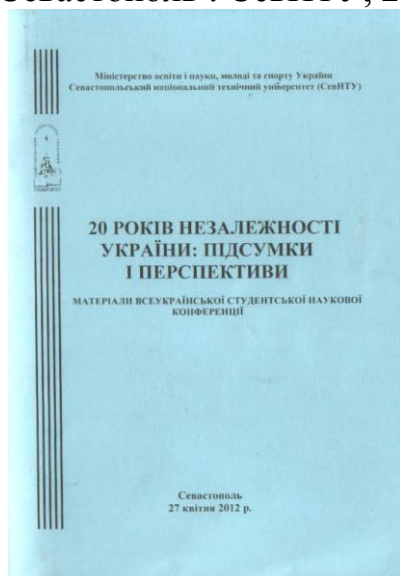
23. Глобальне управління – 2025: вирішальний момент / пер. з англ. Г. Лелів. – Львів : Літопис, 2011. – 120 с. – (Глобальний розвиток).

Автори зосереджують увагу на таких питаннях, як подальший розвиток багатосторонніх інституцій, спроможність неформальних угруповань і недержавних суб'єктів вирішувати нові завдання, міграція та її вплив на демографію, вплив браку ресурсів на політику, управління конфліктами в нестабільних державах, виклики біотехнологічної революції та ін. Визначаються й обговорюються завдання і перспективи глобального управління, зокрема у країнах Азії, Африки й Латинської Америки.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА747842

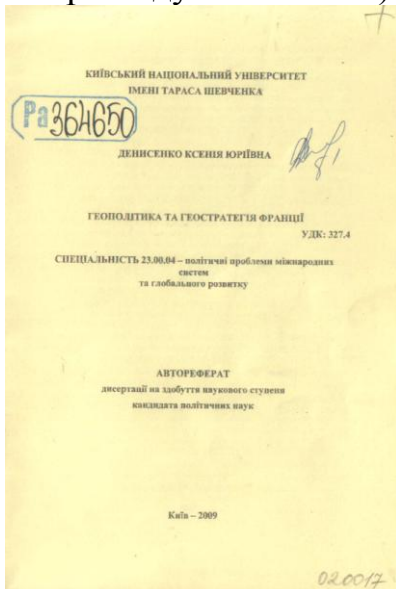
24. 20 років незалежності України: підсумки і перспективи : матеріали Всеукр. студент. наук. конф., 27 квіт. 2012 р. / ред. : Н. П. Стрежелецька ; Севастоп. нац. техн. ун-т (СевНТУ). – Севастополь : СевНТУ, 2012. – 125 с.

Проаналізовано проблеми економіки та геополітики України за останні двадцять років, основні досягнення країни за роки незалежності. Розглянуто проблеми легітимності політичної влади в державі, міграції українського населення, охорони навколишнього середовища, а також фінансово-економічної автономії органів місцевого самоврядування. Надано відомості про волонтерський рух в сучасному українському суспільстві. Розкрито історичні аспекти розвитку соціальної реклами, організаційні засади управління містом. Визначено перспективи розвитку рекреаційного туризму в Криму.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА753285

25. Денисенко К. Ю. Геополітика та геостратегія Франції : автореф. дис... канд. політ. наук [Електронний ресурс] : 23.00.04 / Денисенко Ксенія Юріївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2009. – 19 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DO WNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2009/09dkyggf.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Проаналізовано еволюцію, особливості та тенденції формування геополітики і геостратегії Франції. Визначено концептуально-теоретичні основи геополітичної думки Франції, проаналізовано ставлення французького керівництва до геополітики, її роль у процесі реалізації зовнішньої політики країни. Досліджено геополітичні інтереси Франції на глобальному, регіональному та локальному рівнях, сформульовано геостратегічні пріоритети держави та механізм розробки французького геополітичного кодексу. Визначено місце Франції в сучасній системі міжнародних відносин.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA364650

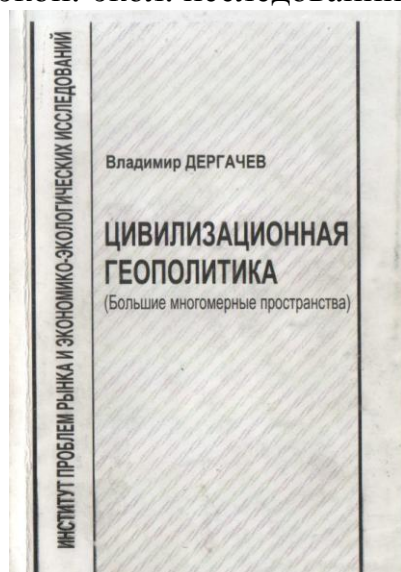
26. Дергачев В. А. Геополитический словарь-справочник / В. А. Дергачев. – Київ : КНТ, 2009. – 592 с.

Викладено найважливіші поняття геополітики, що становлять основу міжнародних відносин і національної безпеки. Розглянуто поняття традиційної геополітики (військової потужності), геоекономіки (економічної потужності) та новітньої геополітики, заснованої на цивілізаційному підході (силі духу). Показані особливості трансформації загальноприйнятих на Заході понять про Східну Європу. Особливу увагу приділено новим термінам, що характеризують процеси неоліберальної, економічної глобалізації та регіоналізації міжнародних відносин. Розкрито сутність таких понять як антропоцентризм, глобалізація зворотна, глобалізм етнічний, інтермодальні транспортні коридори, комунікаційний каркас, світовий економічний порядок, русофобія, чорні міфи, електронний маркетинг.

Шифр зберігання книги у НБУВ: BA705309

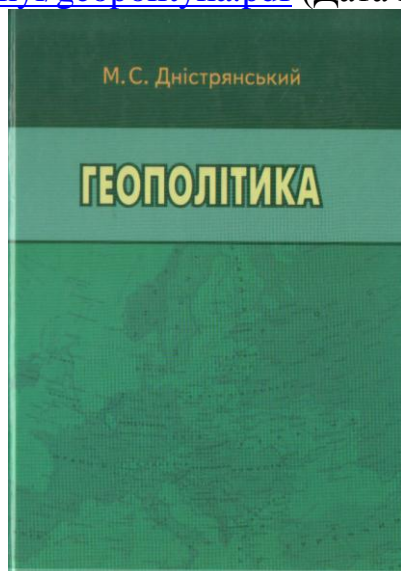
27. Дергачев В. А. Цивилизационная геополитика (Большие многомерные пространства) / В. А. Дергачев ; НАН Украины, Ин-т проблем рынка и экон.-экол. исследований. – Одесса, 2003. – 262 с.

Розглянуто основи цивілізаційної (новітньої) геополітики, що долає традиційний географічний та економічний термінізм за рахунок розширення набору базисних факторів, що визначають поведінку держав на міжнародній арені. Наведено нові підходи до формування доктрини національної безпеки. Висвітлено теорію великих багатовимірних просторів, а також особливості трансформації цивілізаційних рубежів.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА656671

28. Дністрянський М. С. Геополітика [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. С. Дністрянський ; МОНМС України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2011. – 436 с. – Режим доступу : URL : http://old.geography.lnu.edu.ua/Strukt/Biblio/alphavit/Ukr/Ukr_D/Dnistrianskyi/geopolityka.pdf (Дата перегляду: 15.04.2016). – Назва з екрана.

Розкрито предмет геополітики, показано її місце в системі наук і практичній діяльності. Обґрунтовано концептуальні та методологічні засади геополітичного аналізу. Проведено критичний огляд історичних геополітичних ідей і підходів. Охарактеризовано структуру та тенденції розвитку глобального політичного простору. Висвітлено функції основних суб'єктів сучасних геополітичних відносин. Проаналізовано геокультурні та гео економічні суперечності геополітичної взаємодії. Розкрито основні риси практичної геополітики держав і концептуальні основи конструктивної зрівноваженої геополітики. Визначено перспективні напрями геополітики України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА745773

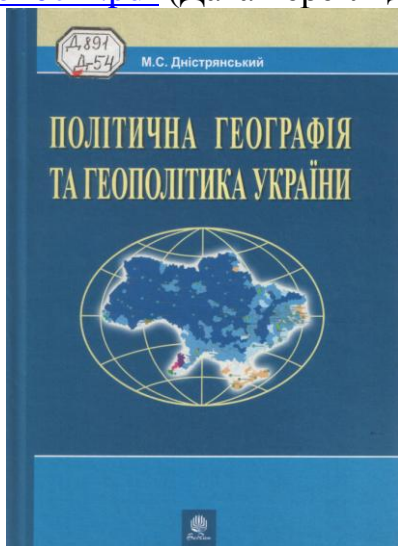
29. Дністрянський М. С. Геополітичні доктрини і підходи: критичний аналіз методології / М. С. Дністрянський ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2003. – 111 с.

Розкрито зміст основних геополітичних доктрин минулого, наведено методологію сучасних геополітичних досліджень. Обґрунтовано концептуальні положення та підходи щодо вивчення даних процесів в Україні. Охарактеризовано перспективні напрями внутрішньої та зовнішньої геополітики України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА646688

30. Дністрянський М. С. Політична географія та геополітика України [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2010. – 344 с. – Режим доступу : URL : <https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf> (Дата перегляду: 15.04.2016). – Назва з екрана.

Розкрито завдання політичної географії та геополітики, їхнє місце в системі знань і практичної діяльності. Обґрунтовано теоретичні основи, методологію та методика політико-географічних досліджень, висвітлено історію політико-географічних і геополітичних ідей. Проаналізовано особливості формування і параметри державної території та кордонів, адміністративно-територіального устрою України, політико-географічні проблеми функціонування столиці та Збройних сил України. Розкрито територіально-етнополітичну структуру українського суспільства, політико-географічне значення міжрелігійних і міжконфесійних відносин. Висвітлено особливості електоральної географії України, визначено основні напрями внутрішньої та зовнішньої геополітики держави.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВС49235

31. Дорошко М. С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору : навч. посіб. для студентів напряму “Міжнародні відносини” / М. С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2011. – 226 с.

Висвітлено історичні й геополітичні підстави зовнішньої політики (ЗП) держав пострадянського простору. Визначено геополітичні пріоритети та ЗП України, геополітичні традиції, стратегію та ЗП Росії, геополітичні інтереси та зовнішньополітичні пріоритети (ЗПП) Білорусі та Молдови, держав Балтії (Литви, Латвії, Естонії). Проаналізовано особливості геополітичного середовища і проблеми регіональної безпеки країн Південного Кавказу, геополітичні напрями (ГПН) та ЗП Азербайджану, Вірменії й Грузії, геополітичне й безпекове середовище країн Центральної Азії, ГПН та ЗП Казахстану і Киргизстану, ГПН та ЗПП Таджикистану, Туркменистану та Узбекистану.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА739431

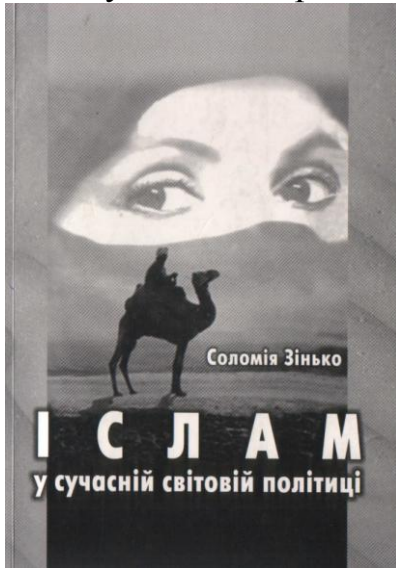
32. Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва / Д. В. Дубов ; Нац. ін-т стратег. досліджень. – Київ : НІСД, 2014. – 326 с.

Визначено роль і місце проблематики кіберпростору в теорії геополітики. Охарактеризовано геополітичне суперництво США та КНР у кіберпросторі у форматі “холодної війни 2.0.”, що перетворюється на домінуючий зовнішньополітичний наратив ХХІ ст. Уточнено основні механізми кіберпротистоянь: політичного хактивізму, кібершпигунства, кібердиверсій. Проаналізовано підходи ключових геополітичних гравців до проблем мілітаризації кіберпростору (“гонки кіберозброєнь”) та його демілітаризації. Розроблено пропозиції для органів державної влади щодо приведення у відповідність до національно-державних інтересів системи кібербезпеки України з урахуванням зовнішньополітичної й геополітичної сфер і актуальних питань вдосконалення механізмів реагування на кіберзагрози та кібервиклики з боку системи національної безпеки й оборони держави.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА788534

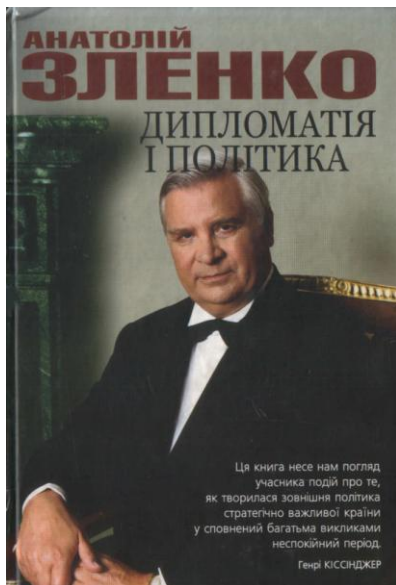
33. Зінько С. Ю. Іслам у сучасній світовій політиці / С. Ю. Зінько ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Простір-М, 2005. – 276 с.

Проаналізовано вплив ісламу на сучасну світову політику, зокрема, ісламської геополітики, націоналізму, фемінізму на сучасні міжнародні відносини. Описано інституційний механізм взаємодії ісламської спільноти. Висвітлено взаємозв'язок універсальної та локальної парадигм розвитку мусульманського світу, визначено перспективи європейського ісламу.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА663423

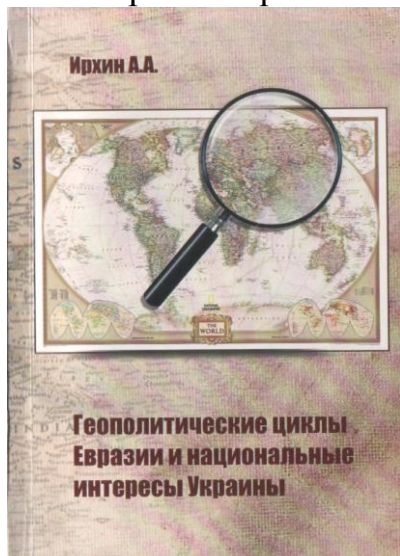
34. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко. – Харків : Фоліо, 2003. – 558 с.

Проаналізовано зовнішньополітичну діяльність України за всі роки її новітньої історії через призму досвіду провідного дипломата та політика Анатолія Максимовича Зленка.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА636548

35. Ирхин А. А. Геополитические циклы Евразии и национальные интересы Украины / А. А. Ирхин. – Севастополь : Рибэст, 2011. – 293 с.

Досліджено проблеми взаємодії великих держав у Євразії та місце України у даних геополітичних процесах. Виявлено закономірності геополітичної еволюції Великого євразійського простору, проаналізовано специфіку моделей інтеграційних процесів на пострадянському просторі в контексті національних інтересів України. Визначено основні тенденції трансформації системи міжнародних відносин. Вивчено цивілізаційні аспекти інтеграційних процесів на пострадянському просторі, базові переваги участі України в євразійських інтеграційних проектах у складі Росії, Білорусі, Казахстану.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА748324

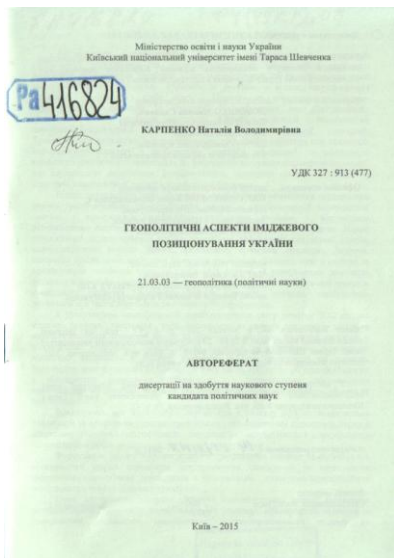
36. Ігнат'єва Т. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. спец. “Політологія”, “Історія України” / Т. Ігнат'єва. – Кам’янець-Подільський : Кам’янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2015. – 112 с.

Подано характеристику становлення геополітичного мислення та геополітичних категорій на широкому історичному тлі, що дозволяє побачити явище в цілому, з усіма його багатомірними складовими. Висвітлено найважливіші категорії геополітики, такі як експансія, інтерес, геополітичний інтерес, геополітичний код, геополітичний вектор, геостратегія, інкорпорація, геополітична модель світу, геополітична вісь, геополітичний простір, територія тощо.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА791444

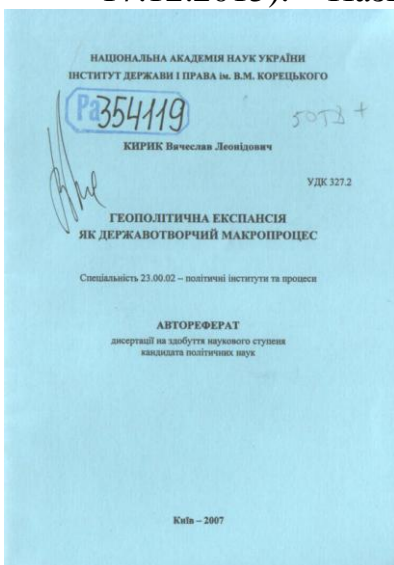
37. Карпенко Н. В. Геополітичні аспекти іміджевого позиціонування України : автореф. дис... канд. політ. наук : 21.03.03 / Карпенко Наталія Володимирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 22 с.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню впливу геополітичних чинників на формування міжнародного іміджу України. Доведено, що іміджеве позиціонування країни у глобальному міжнародно-політичному просторі має здійснюватися в рамках класичної та критичної геополітичних концепцій і постмодерністської теорії міжнародних відносин. Виявлені ключові параметри іміджевого позиціонування України як вагомому актора на регіональному рівні міжнародної системи з урахуванням соціокультурної рубіжності її геополітичного положення. Запропоновано авторські варіанти іміджевого позиціонування України на основі моделі “шестикутника брендингу націй” С. Енхольта через інструментарій стратегії політичної міфологізації. Доведено потенціал для формування образу держави у якості енергетичного та транспортно-комунікаційного центру в рамках проєктів “Великої Європи” та “Великого шовкового шляху” (при врахуванні її експортно-інвестиційних та історико-культурних складових) з метою утримання “балансу сил” на регіональному рівні міжнародної системи.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA416824

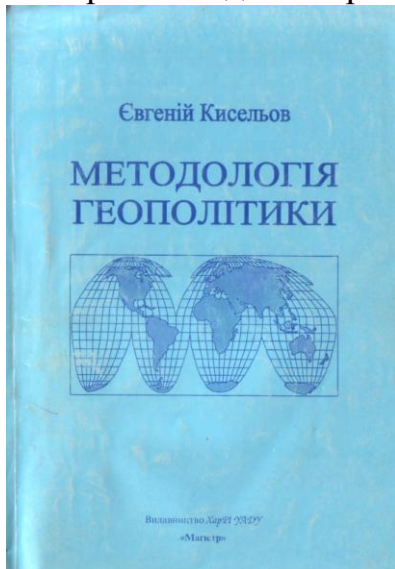
38. Кирик В. Л. Геополітична експансія як державотворчий макропроцес [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Кирик Вячеслав Леонідович ; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Київ, 2007. – 20 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2007/07kvledm.zip (Дата перегляду: 17.12.2015). – Назва з екрана.

Досліджено явище геополітичної експансії, її суб'єкти, ресурси та форми здійснення у контексті забезпечення національно-державного розвитку. Виявлено, що геополітична експансія здійснюється у просторах різного типу, а саме фізичному, економічному, інформаційному, ідеологічному, кожен з яких вимагає застосування адекватних форм та інших засобів (ресурсів). Обґрунтовано, що захист від геополітичної експансії є метою та пріоритетом національної безпеки. Запропоновано побудувати таку систему забезпечення безпеки України, яка базується на об'єктивній логіці розвитку суспільства та поєднує усвідомлення внутрішньої сутності безпеки особистості, суспільства та держави на рівні геополітичного розуміння забезпечення національної безпеки.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA354119

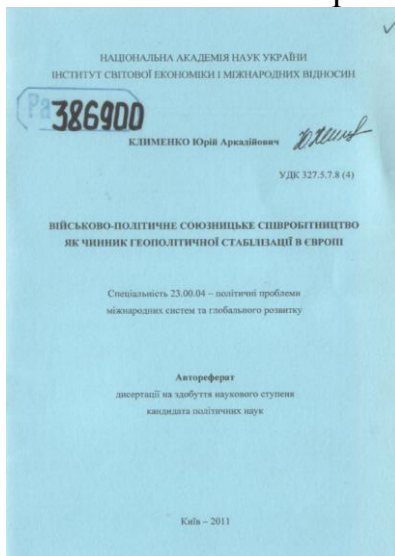
39. Кисельов Є. Л. *Методологія геополітики* / Є. Л. Кисельов ; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. інститут. – Харків : Вид-во ХарРІ УАДУ “Магістр”, 2002. – 136 с.

Висвітлено сучасні проблеми методології геополітики, обґрунтовано тріадичну парадигму перебудови геополітичного простору планети. Запропоновано концепції одно-, бі- та багатополярного світу. Розглянуто геополітику як філософську категорію, а також синергетичну парадигму як інструментарій геоekonomіки. Проаналізовано тенденції розвитку релігійної геополітики, визначено місце семиступеневого алгоритму та числа Фібоначчі в її методології. З використанням філософських ідей синергетики, квантової механіки, рефлексивної психології, сакральної геометрії доведено можливість створення ідеальної моделі управління геополітичними процесами.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА631137

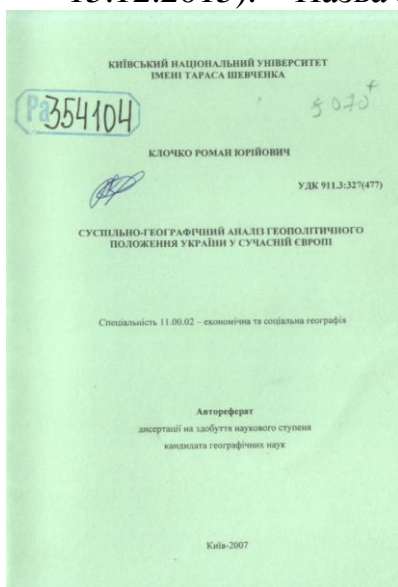
40. Клименко Ю. А. *Військово-політичне союзницьке співробітництво як чинник геополітичної стабілізації в Європі* : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.04 / Клименко Юрій Аркадійович ; НАН України, Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин. – Київ, 2011. – 20 с.

Робота присвячена ролі військово-політичного союзницького співробітництва та його інститутів у стабілізації та дестабілізації міжнародної системи у ХХ – першому десятиріччі ХХІ ст., зокрема напередодні розв’язування двох світових воєн. Особлива увага приділена періоду глобалізації, розвитку подій в біполярному та постбіполярному світах і перспективам союзів. Автор, базуючись на інституційній теорії, полемізує з поглядами прихильників концепцій політичного реалізму та неореалізму, односторонніх дій, Ad hoc коаліцій. Досліджено фактори, що впливають на дієвість військово-політичного співробітництва, запропоновано систему критеріїв її визначення.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА386900

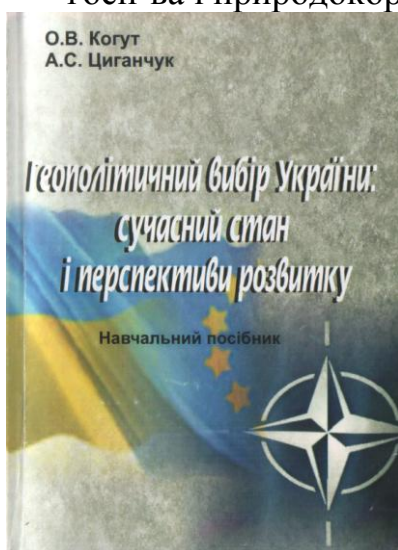
41. Ключко Р. Ю. Суспільно-географічний аналіз геополітичного положення України у сучасній Європі [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. геогр. наук : 11.00.02 / Ключко Роман Юрійович : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2007. – 20 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2007/07kryuse.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Досліджено суспільно-географічне положення України, яке є важливою категорією у разі визначення зовнішньополітичних пріоритетів держави. Розглянуто географічну сутність геополітики. Проаналізовано її наукове відношення до суспільної географії. Запропоновано комплекс суспільно-географічних методів і підходів з метою його застосування під час дослідження геополітичного положення держави. Виділено головні географічні чинники, що впливають на формування геополітичного положення держави, а саме: історико-географічні, просторові, суспільно-географічні, природничо-географічні. На конкретних прикладах показано вплив кожного чинника. Проаналізовано сучасне геополітичне положення України у сучасній Європі на різних таксономічних рівнях. Запропоновано шляхи його вдосконалення.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА354104

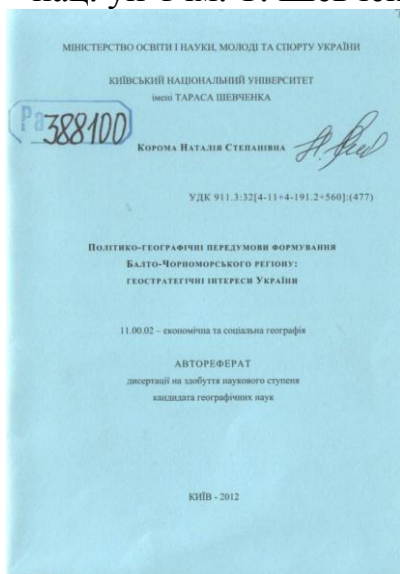
42. Когут О. В. Геополітичний вибір України: сучасний стан і перспективи розвитку : навч. посіб. / О. В. Когут, А. С. Циганчук ; Нац. ун-т вод. госп-ва і природокористування. – Рівне, 2008. – 111 с.

Висвітлено історію створення та завдання Європейського Союзу (ЄС). Проаналізовано успіхи та проблеми України на шляху європейської інтеграції. Розглянуто досвід європейської інтеграції країн передостаннього вступу до ЄС, зокрема, Польщі, Угорщини, Словенії, Словаччини, Кіпру, Латвії, Литви, Естонії. Увагу приділено історії створення та завданням НАТО, показано його відмінності від ЄС.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА714197

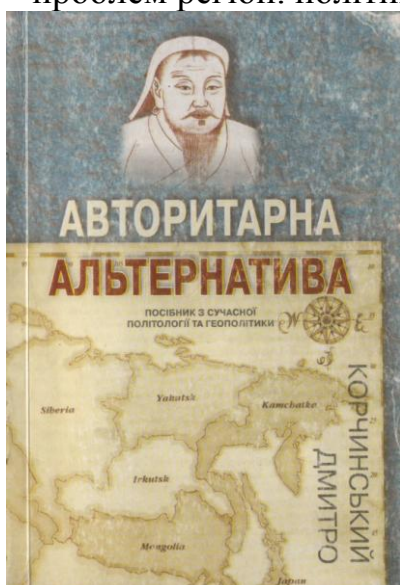
43. Корона Н. С. Політико-географічні передумови формування Балто-Чорноморського регіону: геостратегічні інтереси України : автореф. дис... канд. геогр. наук : 11.00.02 / Корона Наталія Степанівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2012. – 20 с.

Розглянуто систему понять політичної географії та геополітики у формуванні геополітичного регіону, серед яких виокремлено наступні: геополітична структура світу, політико-географічні передумови, геостратегія, вісь геостратегічних інтересів, геополітичне поле протистояння, поле міжнародної взаємодії, регіональна безпека та політико-географічне положення. Показано територію Балто-Чорноморського регіону як регіональну систему країн, які за взаємодії геостратегій формують осі геостратегічних інтересів і функціонують у межах просторів поля взаємодії країн. Виділено концептуальні основи політико-географічного положення України на євразійській геополітичній осі та регіональному рівні. Сформульовано механізми реалізації національних інтересів України в регіональних просторах Балто-Чорномор'я на двосторонньому рівні відносин з усіма країнами регіонів і у співпраці в межах регіональних структур.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА388100

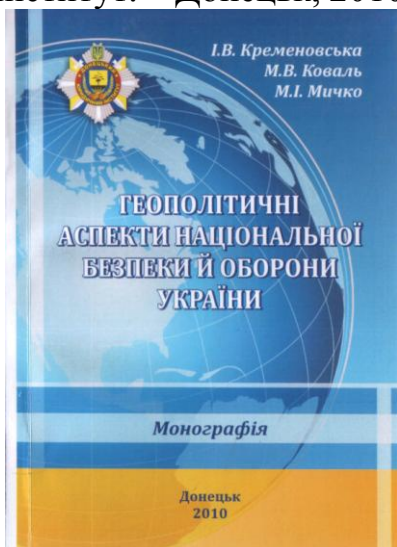
44. Корчинський Д. Авторитарна альтернатива : посіб. з сучас. політології та геополітики / Д. Корчинський, С. Артеменко, В. Чечило ; Ін-т проблем регіон. політики та сучас. політології. – Київ, 1998. – 119 с.

Аналізуються політичні, військові та соціальні конфлікти, що розгортаються на межі третього тисячоліття на глобальному та регіональному рівнях. Розглядаються особливості стратегії національної безпеки України, антиноменклатурної революції, програми виходу з кризи, підготовки влади. Звертається увага на геополітичне домінування України над всіма стратегічно важливими регіонами Сходу та Центру Європи, значними територіями Дону та Кубані.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА588261

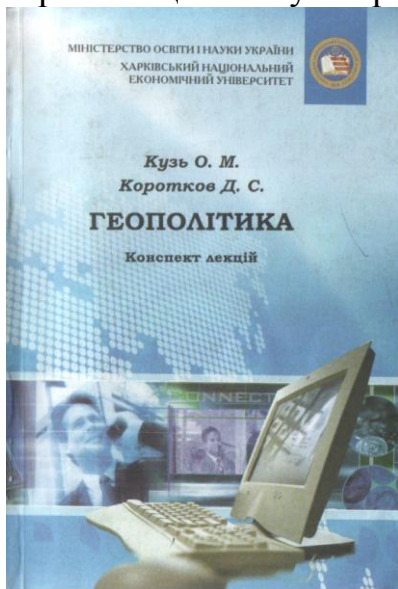
45. Кременовська І. В. Геополітичні аспекти національної безпеки й оборони України / І. В. Кременовська, М. В. Коваль, М. І. Мичко ; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка, Донец. юрид. інститут. – Донецьк, 2010. – 183 с.

Проаналізовано доктринальні моделі нового світового порядку, геостратегічні чинники розвитку системи міждержавних відносин щодо побудови систем колективної безпеки та концептуальних засад управління адміністративно-політичною діяльністю держави у внутрішньо- та зовнішньополітичній сферах. На підставі дослідження проблем організувального впливу держави у сфері національної безпеки й оборони визначено систему суб'єктів владних повноважень, які реалізують свою компетенцію щодо організації ефективного функціонування секторів оборони й безпеки, правові засади їхньої діяльності, а також координації та взаємодії.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА734430

46. Кузь О. М. Геополітика : конспект лекцій / О. М. Кузь, Д. С. Коротков ; Харків. нац. екон. університет. – Харків, 2008. – 180 с.

Висвітлено історію становлення та розвитку геополітики як наукової дисципліни, розглянуто її основний закон і базові поняття. Наведено відомості про різні школи геополітики (континентально-європейську, англо-американську, вітчизняну та російську). Розкрито основні положення сучасних геополітичних доктрин і концепцій, описано типи та структури міжнародних систем, визначено зміст понять зовнішньої політики та дипломатії, проаналізовано діяльність основних міжнародних і регіональних організацій. Охарактеризовано етапи формування геополітичного простору світу, досліджено глобалізацію соціальних та економічних процесів. Розглянуто актуальні проблеми забезпечення міжнародної безпеки та запобігання виникненню конфліктів у сфері міжнародних відносин.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА720120

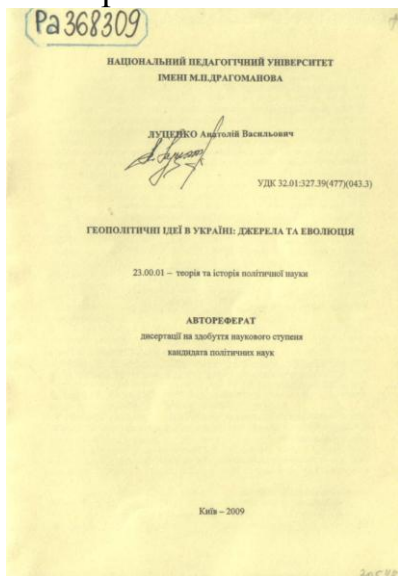
47. Лотоцький С. Україна в світовому геополітичному просторі / С. Лотоцький, С. Трохимчук ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2002. – 192 с.

Розглянуто Україну у світовій геополітичній системі. Описано геополітичні стратегії Заходу, Російської Федерації та України. Визначено регіональні напрями й особливості геополітичної стратегії та зовнішньої політики країни. Проаналізовано відносини України зі США, співробітництво з державами Центральної Європи.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА638073

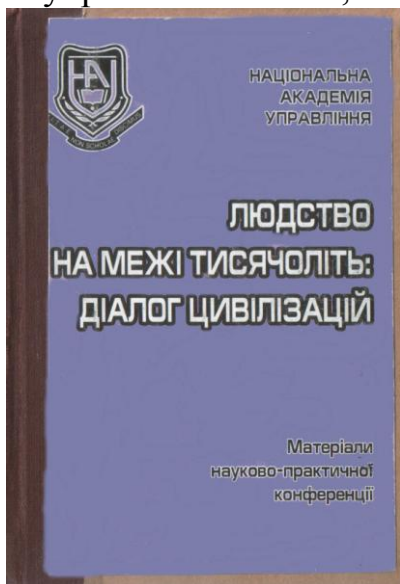
48. Луценко А. В. Геополітичні ідеї в Україні: джерела та еволюція [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.01 / Луценко Анатолій Васильович ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2009. – 17 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2009/09lavude.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Досліджено джерельну базу та стан наукової розробки проблем становлення геополітики в Україні. Розглянуто розвиток української геополітичної думки протягом всього періоду існування українського народу, включаючи його етнічні корені, і до початку минулого століття. Вивчено умови, у яких зароджувалась і розвивалась українська геополітична думка. Проведено історико-політологічний аналіз геополітичних доктрин і поглядів у період після закінчення Другої світової війни в наукових і політичних колах країн Заходу, в Радянському Союзі та Російській Федерації. Охарактеризовано стан геополітичних розробок, шкіл, напрямів наукового пошуку в сучасній українській науці й освіті. Наведено рекомендації щодо реалізації геополітичної стратегії України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA368309

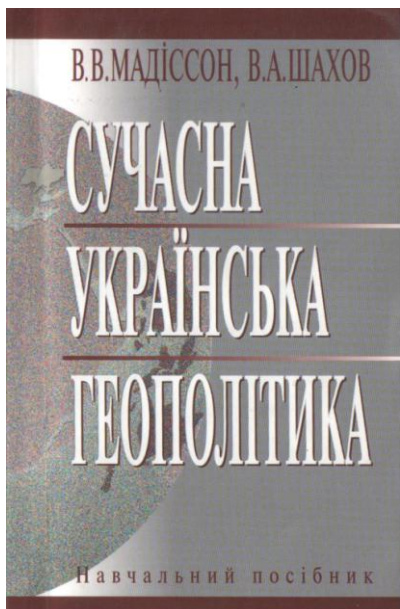
49. Людство на межі тисячоліть: діалог цивілізацій : матеріали наук.-практ. конф., 23 трав. 2003 р. / ред. : В. А. Гошовська ; Нац. акад. управління. – Київ, 2003. – 328 с.

Проаналізовано суспільно-релігійні відносини в контексті формування національної ідентичності. Розглянуто проблему глобалізації в політичних доктринах Соцінтерну, актуальні питання інтеграції України до Європейського Союзу. Описано трансформаційні процеси та теорії перехідного суспільства. Висвітлено формування глобального техногенного простору, особливості еволюції постіндустріального суспільства, формування етичної моделі західної цивілізації. Визначено основні напрями сучасної геополітики. Розкрито аспекти мусульманської концепції прав людини в порівнянні з ліберальною теорією.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА646360

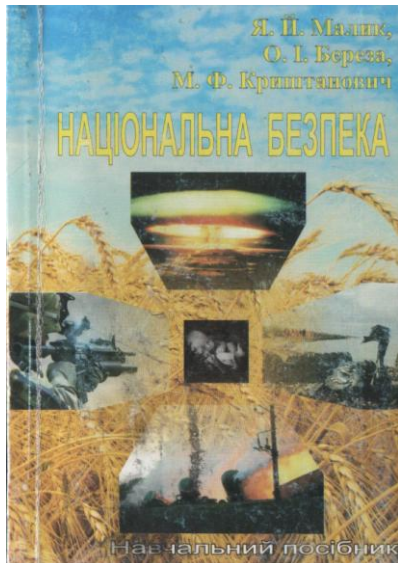
50. Мадіссон В. В. Сучасна українська геополітика : навч. посіб. для студентів гуманітар. спец. вищ. навч. закл. / В. В. Мадіссон, В. А. Шахов. – Київ : Либідь, 2003. – 174 с.

Висвітлено проблеми, пов'язані з аналізом і характеристикою геополітики як важливого чинника внутрішньої та зовнішньої політики. Розглянуто історію геополітичної думки в Україні. Розкрито роль геополітики в міжнародному політичному процесі. У контексті геополітичних реалій розглянуто сутність сучасної української зовнішньої політики.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА639204

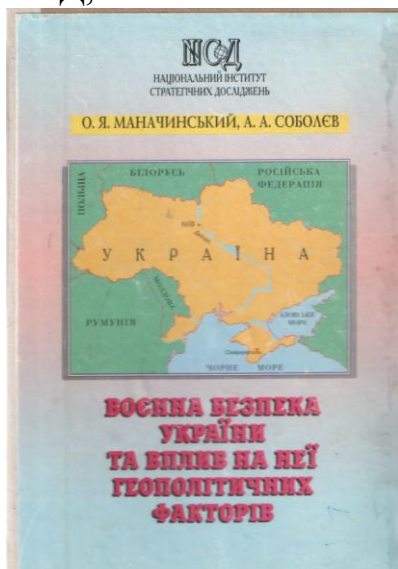
51. Малик Я. Й. Національна безпека : навч. посіб. / Я. Й. Малик, О. І. Береза, М. Ф. Криштанович ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. управління. – Львів, 2010. – 280 с.

Розкрито концептуальні засади національної безпеки (НБ), висвітлено методологічні аспекти дослідження та науковий підхід до вивчення складових частин НБ та її системи. Особливу увагу приділено глобальним проблемам геополітики, конфліктам, війнам і концептуальним основам обороноздатності у контексті національної та міжнародної безпеки. Визначено конституційно-правові повноваження вищих органів державної влади з управління в надзвичайних ситуаціях.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА732263

52. Маначинський О. Я. Воєнна безпека України та вплив на неї геополітичних факторів / О. Я. Маначинський, А. А. Соболев ; Рада нац. безпеки і оборони України, Нац. ін-т стратег. досліджень. – Київ : НІСД, 1997. – 164 с.

Розкрито зміст основних понять, пов'язаних з національною безпекою (НБ) України. Висвітлено проблеми воєнної безпеки – однієї зі складових НБ. Наведено напрямки військового будівництва, виявлено найважливіші воєнно-стратегічні (географічні, політичні, економічні) чинники, що визначають геополітику країни.

Шифр зберігання книги у НБУВ: СО26498

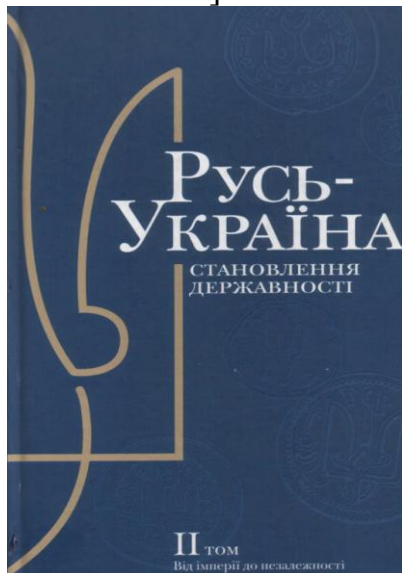
53. Мартинюк В. О. Політична географія та геополітика : словник-довідник / В. О. Мартинюк, С. С. Троян ; Рівн. ін-т слов'язознавства Київ. слав'ян. університету. – Київ : НВЦ ВО, 2005. – 224 с.

Розкрито суть основних понять політичної географії, геополітики та суміжних наук у сучасних науково-теоретичних методологічних аспектах.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА672202

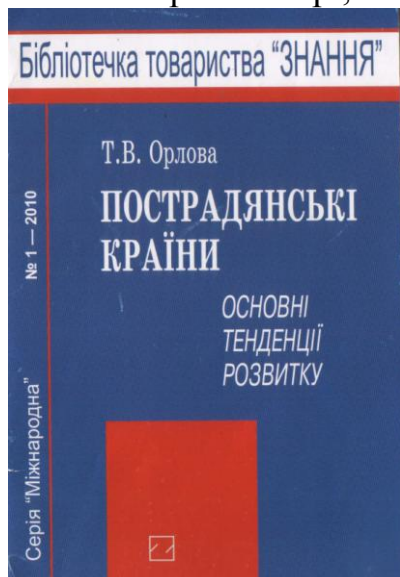
54. Мірошніченко Ю. Р. Русь-Україна: становлення державності : [у 2 т.] / Ю. Р. Мірошніченко, С. Л. Удовік. – Київ, 2011. – Т. 2 : [Від імперії до незалежності]. – 771 с.

Наведено результати політичного дослідження становлення державності Русі-України із залученням історичних фактів і документів, матеріалів архео-, соціо-, психології, економіки, юриспруденції, філософії, семіотики, геополітики та політології. Розглянуто особливості історичного розвитку країни в контексті становлення буржуазного (міського) суспільства та правової держави, заснованої на приватній власності як пріоритеті особистості. Увагу приділено аналізу подій XIX-XX ст. до 1991 р. – часу здобуття Україною незалежності.

Шифр зберігання книги у НБУВ: В352929/2

55. Орлова Т. В. Пострадянські країни: основні тенденції розвитку / Т. В. Орлова. – Київ : Знання, 2010. – 64 с. – (Бібліотечка товариства Знання. Сер. Міжнар.; № 1).

Розкрито особливості розвитку країн, що утворилися на території СРСР, зокрема, провідні тенденції політичного розвитку пострадянського простору, трансформації у слов'янських, балтійських, закавказьких і центральноазійських країнах. Увагу приділено проблемам інтеграції, міжнародних відносин і геополітики за умов глобалізації.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА732245

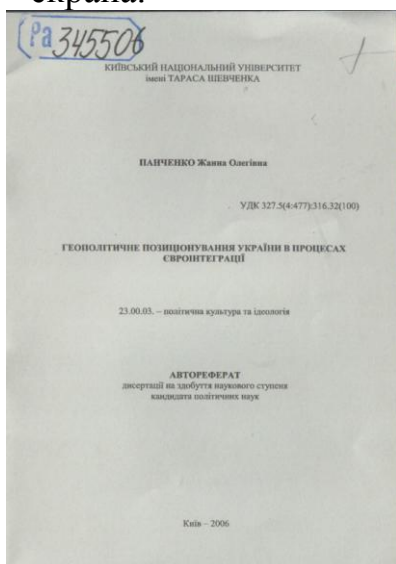
56. Основи геополітики : метод. рек. до курсу / уклад. : Т. Я. Лупул ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Рута, 2005. – 23 с.

Розглянуто основні етапи становлення та розвитку української геополітичної думки в першій половині 1990 – на початку 2000 рр. Проаналізовано динаміку внутрішньополітичних процесів і охарактеризовано чинники формування геополітичної доктрини України. Відзначено надзвичайну різноманітність зовнішньополітичних орієнтацій і концептуальних підходів щодо визначення їхньої пріоритетності. Розкрито зміст поняття національної духовності та його значення для формування української геополітичної місії. Охарактеризовано сучасне геополітичне становище України в системі існуючих Великих просторів світу. З'ясовано основні стратегічні завдання та розроблено геополітичні сценарії реалізації української зовнішньої політики.

Шифр зберігання книги у НБУВ: P104282

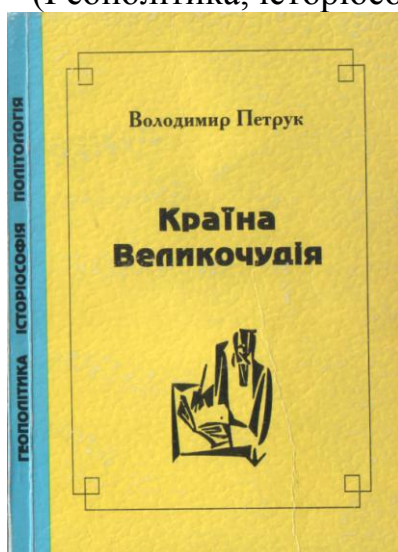
57. Панченко Ж. О. Геополітичне позиціонування України в процесах євроінтеграції [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.03 / Панченко Жанна Олегівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2006. – 19 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2006/06rjoupe.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Проведено дослідження геополітичного позиціонування України в процесах євроінтеграції. Вивчено геополітичні версії суверенності, “буферності” та багатовекторності геополітичного позиціонування України. Досліджено трансатлантичну стратегію її міжнародного співробітництва (з США, НАТО). Наведено характеристику регіональної складової інформаційних координат геополітичного виміру України (ЄС). Розглянуто інформаційну складову геополітичних конфронтацій української та російської концепцій зовнішньої політики. Проаналізовано інформаційний вимір двосторонніх взаємин України з провідними країнами ЄС (Німеччиною, Францією, Великою Британією, Польщею). Зроблено висновок щодо відсутності належної уваги з боку України як держави до міжнародної іміджевої політики та геополітичного позиціонування в процесі інтеграції до європейських структур.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA345506

58. Петрук В. І. Країна Великочудія: Нова концепція походження народів без міфічної “колиски” / В. І. Петрук. – Київ : Логос, 1998. – 95 с. – (Геополітика, історіософія, політологія).

Представлено оригінальне науково-публіцистичне дослідження в галузях геополітики, історіософії та політології. На основі вивчення різноманітних джерел, зокрема археологічних, пропонується нова геополітична концепція походження українського, білоруського та російського народів і утворення сусідніх з Україною на півночі та сході країн - Білорусі та Росії.

Шифр зберігання книги у НБУВ: VA592318

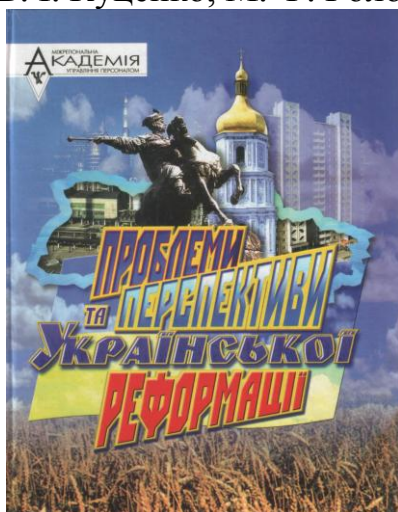
59. Політична географія і геополітика : навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. І. Стафійчук, Ю. С. Брайчевський [та ін.]. – Київ : Либідь, 2007. – 256 с.

Розглянуто структуру, проблематику, поняттєво-концептуальний апарат двох генетично пов'язаних дисциплін - політичної географії та геополітики. В даному аспекті висвітлено динаміку змін на сучасній політичній карті світу. З'ясовано політико-географічне положення України.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА681836

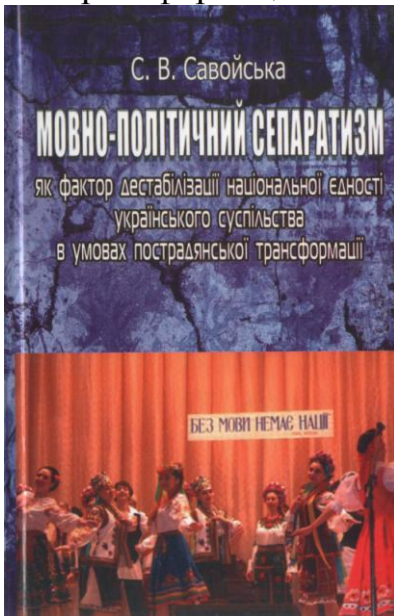
60. Проблеми та перспективи української реформації / Г. В. Щокін, В. І. Куценко, М. Ф. Головатий [та ін.] ; МАУП. – Київ, 2001. – 248 с.

Розглянуто проблеми реформування України на шляху переходу від тоталітарної до демократичної, суверенної, самостійної держави. Проаналізовано стан перехідних процесів у світі й Україні, деякі аспекти економіки, особливості формування національної ідеї, сутність організаційної сили української реформації, перспективи розвитку людських ресурсів, геополітику держави, а також стан української науки та освіти.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВС36703

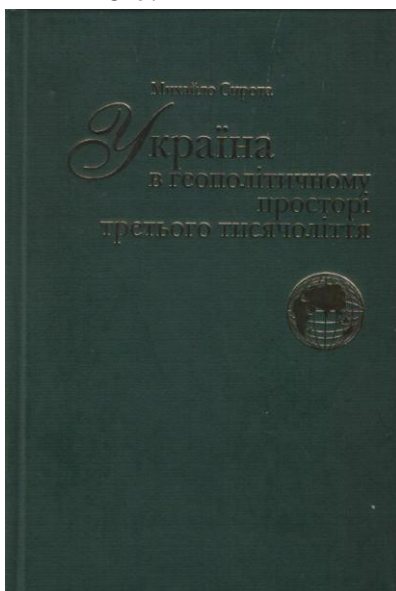
61. Савойська С. В. Мовно-політичний сепаратизм як фактор дестабілізації національної єдності українського суспільства в умовах пострадянської трансформації / С. В. Савойська. – Київ : Просвіта, 2011. – 407 с.

Проаналізовано особливості мовно-політичного сепаратизму як явища розколу українського суспільства на Південний Схід та Центральний Захід, його вплив на геополітику української держави. Розкрито причини виникнення, сутність і наслідки даного феномену для СРСР та України як незалежної держави. Розглянуто мовно-політичні конфлікти у взаємозв'язку з поширенням російської мови у релігійній, освітній та інших сферах суспільного розвитку держави, зокрема у південно-східному регіоні та в Криму.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА741099

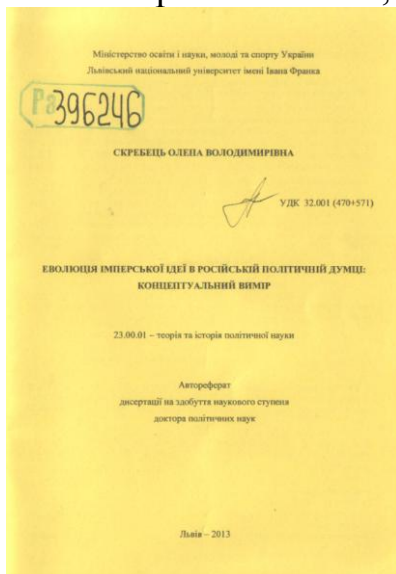
62. Сирота М. Д. Україна в геополітичному просторі третього тисячоліття / М. Д. Сирота. – Вид. 2-ге. – Київ : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2007. – 216 с.

Розглядається проблема необхідності усвідомлення і визначення ролі та місця України в сучасному світі, її міжнародних і внутрішніх пріоритетів. Обґрунтовується нагальна проблема розроблення та реалізації стратегії розвитку сучасної Української держави з урахуванням процесів розвитку всієї світової спільноти. Доводиться необхідність національної консолідації як запоруки реалізації тих глобальних завдань, що постають перед Україною в третьому тисячолітті.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА689762

63. Скребець О. В. Еволюція імперської ідеї в російській політичній думці: концептуальний вимір : автореф. дис. ... д-ра політ. наук : 23.00.01 / Скребець Олена Володимирівна ; МОНМС України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2013. – 35 с.

Здійснено науково-теоретичний аналіз феномена російської імперської ідеї та систематизацію імперських концепцій і проєктів. Досліджено основні політологічні напрями, які становлять зміст російської імперської ідеї XIX – першої половини XX ст. Розглянуто класичні геополітичні західні концепції через призму імперії та зміст “позитивного дискурсу імперії” в сучасній західній політичній думці. Подано оцінку їх впливу на становлення та розвиток новітніх версій російської імперської ідеї та російську геополітику наприкінці XX – на початку XXI ст. Охарактеризовано стан російської імперської ідеї на сучасному етапі. Встановлено основні позиції, на підставі яких критикують російську імперську ідею в сучасній російській політичній думці. Проаналізовано можливі напрями розвитку рівноправних відносин України та Росії, перераховано першочергові кроки, які може здійснити Україна для їх оптимізації.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА396246

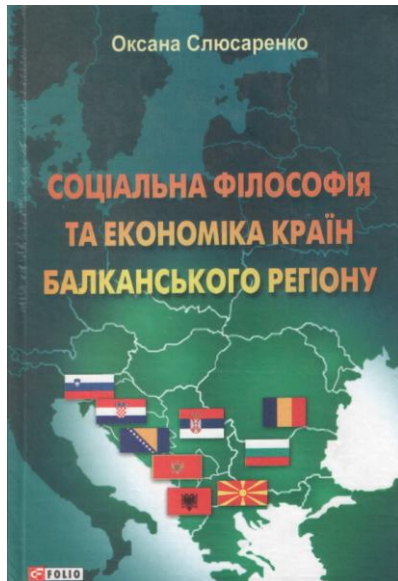
64. Словник геополітичних термінів та понять / за заг. ред. О. С. Власюка, П. П. Кононенка ; Нац. ін-т проблем міжнар. безпеки, НДІ українознавства. – Київ : Фоліант, 2008. – 207 с.

Наведено тлумачення 876-ти термінів і понять, які розкривають концептуальну, категоріальну та семантичну основу сучасної геополітики.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА706598

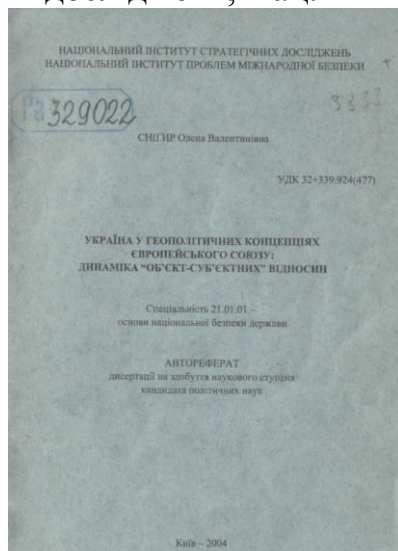
65. Слюсаренко О. О. Соціальна філософія та економіка країн Балканського регіону / О. О. Слюсаренко. – Харків : Фоліо, 2011. – 326 с.

Висвітлено проблеми й особливості сучасної соціальної філософії, а також регіональної геополітики Балканського регіону. Розглянуто євроінтеграцію як ключовий фактор впливу на філософію суспільства Балканських країн. Охарактеризовано внутрішньополітичні та міжнародні вектори розвитку таких країн Балканського регіону, як Албанія, Болгарія, Боснія та Герцеговина, Македонія, Румунія, Чорногорія, Сербія, Словенія, Хорватія. Простежено українсько-балканський вектор зовнішньої політики. Особливу увагу приділено філософським проблемам економічного розвитку країн Балканського регіону.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА755276

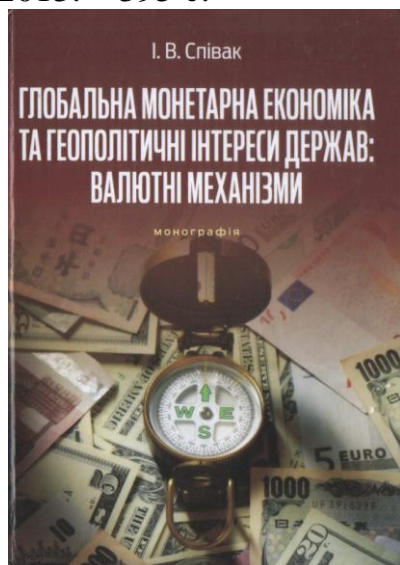
66. Снігир О. В. Україна у геополітичних концепціях Європейського Союзу: динаміка “об’єкт-суб’єктивних” відносин : автореф. дис... канд. політ. наук : 21.01.01 / Снігир Олена Валентинівна ; Нац. ін-т стратег. досліджень, Нац. ін-т проблем міжнар. безпеки. – Київ, 2004. – 16 с.

Дисертацію присвячено дослідженню об’єкт-суб’єктивних відносин України та Європейського Союзу в контексті геополітичних стратегій сучасності. У роботі запропоновано понятійно-категоріальні, методологічні та концептуальні засади утвердження європейського вибору України. Проаналізовано етапність, шляхи та перспективи розвитку взаємних відносин України і ЄС. Особливу увагу звернено на концепцію “Розширена Європа. Нове сусідство” ЄС щодо України в контексті багатовекторності геополітичних інтересів України. Наголошено на значенні активної позиції України як суб’єкта геополітичних відносин для захисту національних інтересів та забезпечення національної безпеки держави.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА329022

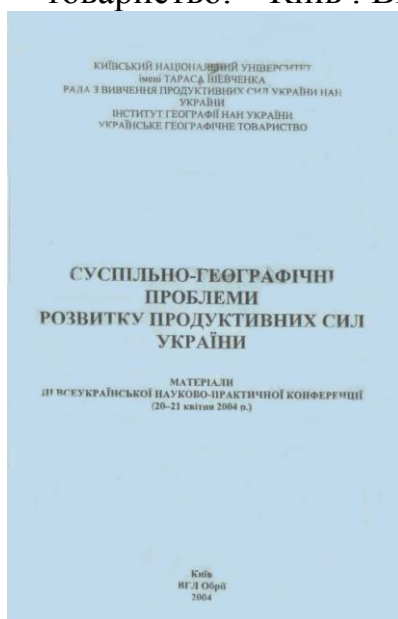
67. Співак І. В. Глобальна монетарна економіка та геополітичні інтереси держав: валютні механізми / І. В. Співак ; Нац. банк України, Ун-т банк. справи, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ : УБС НБУ, 2013. – 395 с.

Розкрито найважливіші аспекти функціонування глобальної монетарної економіки та прояву геополітичних інтересів держав. Досліджено застосування державами домінантних валютних механізмів при відстоюванні своїх геополітичних інтересів. Глобальну монетарну економіку розглянуто в процесі аналізу макроекономічних і геополітичних процесів крізь призму валютних перетворень. Наведено основні базові підходи до виявлення суті та принципів геополітики, визначення інтересу як форми домінування в процесі обґрунтування місця держави на геополітичній арені. Побудовано матрицю геополітичних інтересів, виокремлено місце України в сучасному геополітичному середовищі. Показано шляхи відстоювання інтересів геополітичних гравців на тлі фінансової кризи.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА772646

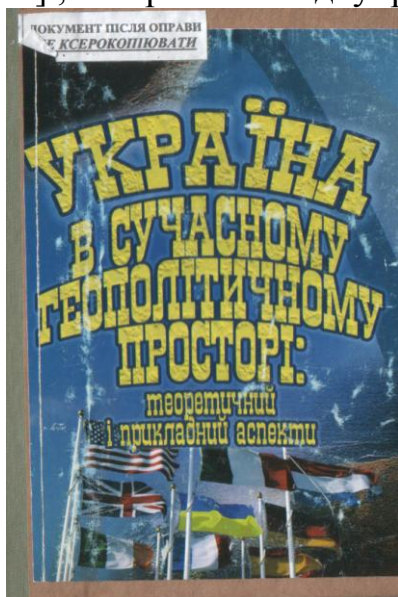
68. Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України : матеріали 3 Всеукр. наук.-практ. конф., 20-21 квіт. 2004 р. / ред. : Я. Б. Олійник ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Рада з вивч. продукт. сил України НАН України, Ін-т географії НАН України, Укр. геогр. товариство. – Київ : ВГЛ Обрії, 2004. – 308 с.

Наведено основні напрями подолання диспропорції регіонального розвитку, запропоновано концепцію кластерів формування стратегії розвитку регіонів. Охарактеризовано суспільно-географічне макрорайонування як метод управління регіональним розвитком України, а також етнополітичне районування як інформаційну основу державної геополітики. Висвітлено перспективи розвитку харчової промисловості Чернівецької області.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА649419

69. Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти / Ф. М. Рудич, Р. В. Балабан, О. П. Дергачов [та ін.] ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ, 2002. – 488 с.

Розглянуто різноманітні підходи до визначення актуальної та складної політологічної категорії “політичної модернізації” в її теоретико-методологічному аспекті. Проаналізовано місце та роль України в новому геополітичному просторі, українсько-російські відносини, а також прагнення та реалії європейської й євроатлантичної інтеграції української держави. Висвітлено відносини України з державами Центральної та Східної Європи, зокрема політичні.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА632235

70. Україна – Литва: безпековий вимір нових геополітичних стратегій : матеріали міжнар. наук. семінару, 30 листоп. 2012 р. / Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського, Одес. наук.-інформ. центр євроатлант. співпраці, Посольство Литов. Респ. в Україні. – Одеса : Фенікс, 2012. – 120 с.

Висвітлено пріоритети діяльності України в ОБСЄ, національні інтереси держави у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Розглянуто сучасні виклики й умови адаптації національної безпеки України. Проаналізовано соціальні передумови тероризму, зарубіжний досвід стимулювання розвитку інтелектуального капіталу. Виявлено особливості державної політики у сфері інформаційної безпеки. Увагу приділено проблемам адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Надано відомості про співробітництво України та НАТО на сучасному етапі. Показано особливості полікультурного освітнього середовища.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА772136

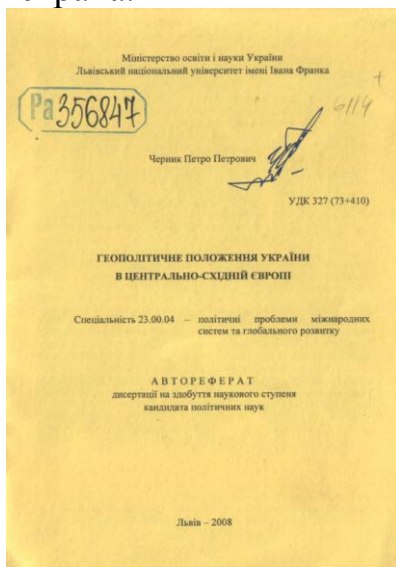
71. Україна на перехресті геополітичних інтересів: актуальні аспекти проблеми : матеріали міжнар. наук. конф., 5-6 груд. 2006 р. / ред. : І. В. Артёмов ; Закарпат. держ. університет. – Ужгород : Поліграфцентр “Ліра”, 2007. – 345 с.

Висвітлено аспекти співробітництва України з НАТО, євроінтеграційний аспект української геополітики на сучасному етапі. Розглянуто проблеми формування геополітичних орієнтирів держави в центральноевропейському геополітичному просторі. Визначено історико-етнографічний фактор у сучасній геостратегії України. Проаналізовано правові засади та форми інтеграції країни в контексті процесів глобалізації. Розкрито значення транскордонного співробітництва для забезпечення національної безпеки на державному кордоні.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА681673

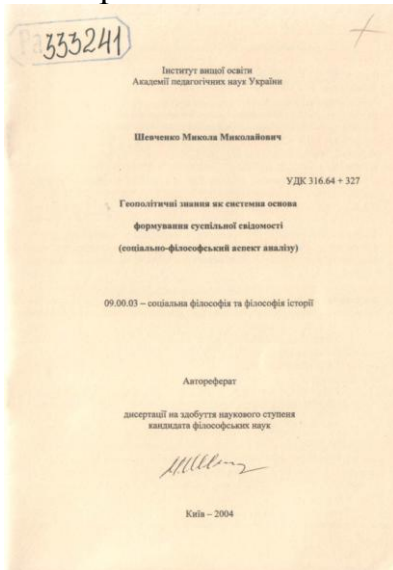
72. Черник П. П. Геополітичне положення України в Центрально-Східній Європі [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.04 / Черник Петро Петрович ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2008. – 19 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC/2008/08cppcse.zip (Дата перегляду: 21.12.2015). – Назва з екрана.

Комплексно досліджено вплив геополітичного положення на розвиток двосторонніх відносин України з державами Центрально-Східної Європи. Розкрито суть поняття “геополітичне положення”. Проаналізовано відносини України з державами Центрально-Східної Європи. Розглянуто геополітичні чинники, які впливають на процес становлення та розвитку відносин України з даними державами. Вивчено значущі аспекти проблем, які зумовлюють стійкість геополітичних позицій нашої держави в регіоні. Розкрито механізми становлення геополітичного статусу України в Центрально-Східній Європі. Запропоновано реальні шляхи подолання суперечностей між Україною та державами даного регіону.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA356847

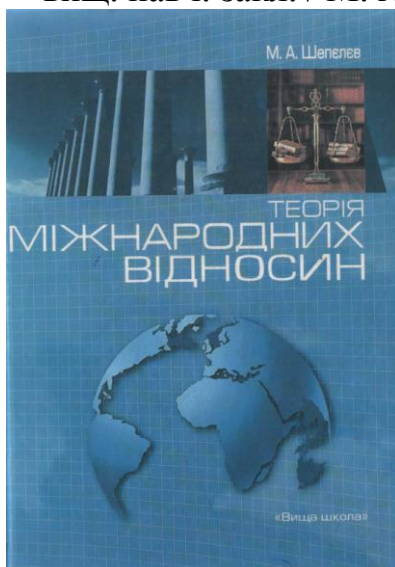
73. Шевченко М. М. Геополітичні знання як системна основа формування суспільної свідомості (соціально-філософський аспект аналізу) [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. філос. наук : 09.00.03 / Шевченко Микола Миколайович ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – Київ, 2004. – 18 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2004/04smmfaa.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Досліджено трансформації геополітичних знань у системі формування суспільної свідомості у контексті зміни парадигм цивілізації та міжнародних відносин і виявлено специфічні риси даного процесу у військовій сфері державної діяльності. Висвітлено наукові засади визначення предмета геополітики та його категоріально-понятійний апарат. Здійснено соціально-філософський аналіз проблем геополітичної ідентифікації України та формування геополітичної свідомості військовослужбовців Збройних сил держави. Обґрунтовано пріоритети геополітичної ідентифікації України та визначено фактори, що перешкоджають її здійсненню за сучасних умов.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА333241

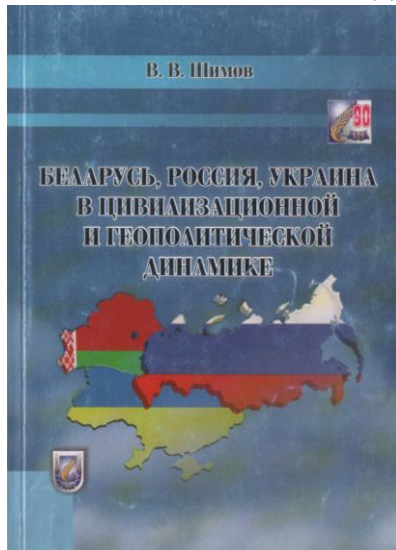
74. Шепелєв М. А. Теорія міжнародних відносин : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / М. А. Шепелєв. – Київ : Вища шк., 2004. – 622 с.

Розкрито сутність, структуру та функції теорії міжнародних відносин, висвітлено її методологію. Розглянуто геополітику як сферу наукового знання, питання політичного простору міжнародних відносин. Наведено методичні рекомендації щодо оцінки, прогнозування та врегулювання міжнародних конфліктів. Описано механізм підтримання міжнародної безпеки, геополітичні моделі сучасної світової системи. Проаналізовано тенденції розвитку відносин планетарного дуалізму сучасної світової системи, вплив глобалізації, демографічних процесів і технологічної революції на міжнародні відносини.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА651891

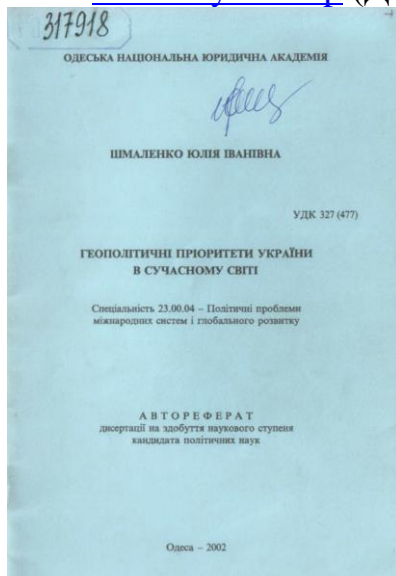
75. Шимов В. В. Беларусь, Россия, Украина в цивилизационной и геополитической динамике / В. В. Шимов. – Минск : БГУ, 2010. – 155 с.

Монографія присвячена вивченню політичних відносин між східними слов'янами з точки зору цивілізаційного підходу. Автор вводить поняття “цивілізаційного проекту” як політико-ідеологічної програми, орієнтованої на формування геополітичних союзів на підставі історико-культурної близькості народів, спільності їхніх ціннісних установок і геополітичних інтересів. Східнослов'янський світ розглядається як зона конкуренції альтернативних цивілізаційних проектів, спрямованих як на консолідацію, так і дезінтеграцію регіону.

Шифр зберігання книги у НБУВ: ВА750612

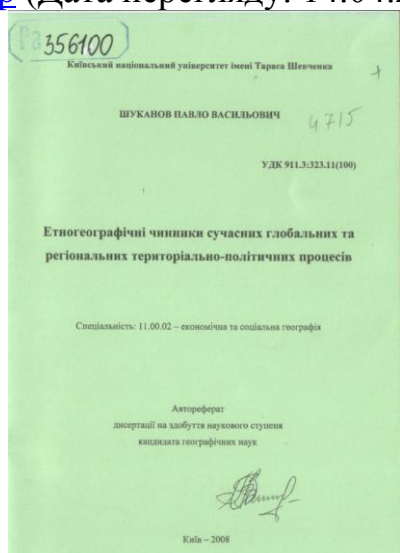
76. Шмаленко Ю. І. Геополітичні пріоритети України в сучасному світі [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.04 / Шмаленко Юлія Іванівна ; Одес. нац. юрид. академія. – Одеса, 2002. – 19 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2002/02syiuss.zip (Дата перегляду: 15.12.2015). – Назва з екрана.

Проведено комплексний аналіз змісту, закономірностей, тенденцій, особливостей національних інтересів і геополітичних пріоритетів України стосовно світових сил і регіональних особливостей власної геополітичної стратегії. Досліджено особливості формування української геополітики та визначено місце України у сучасній геополітичній ситуації. Акцентовано увагу на з'ясуванні базових національних інтересів, геополітичних пріоритетів і стратегічних завдань зовнішньополітичного курсу нашої держави. Різномічно обґрунтовано позитивні та негативні фактори, що впливають на українсько-російські міждержавні відносини. Показано перспективи розвитку зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних зв'язків між Україною та Росією. Виділено пріоритети геополітичної стратегії України стосовно її інтеграції в Європейських Союз, інші євроатлантичні структури.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА317918

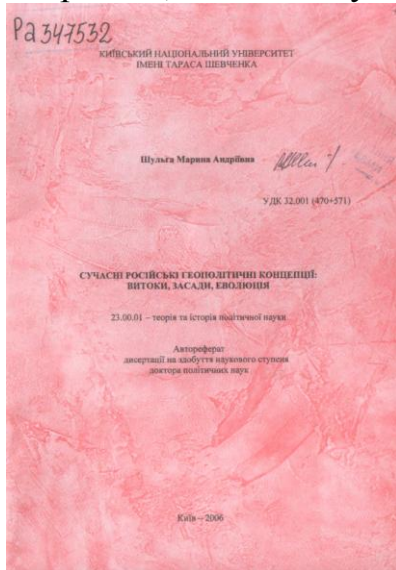
77. Шуканов П. В. Етногеографічні чинники сучасних глобальних та регіональних територіально-політичних процесів [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. геогр. наук : 11.00.02 / Шуканов Павло Васильович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2008. – 23 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC/2008/08spvtpz.p (Дата перегляду: 14.04.2016). – Назва з екрана.

Розроблено теоретичні та методичні засади територіальної організації етносфери. Визначено основні шляхи та методи гармонізації міжетнічних відносин. Обґрунтовано геополітичні тенденції та перспективи розвитку етносфери. Розроблено теоретико-методичні засади суспільно-географічного дослідження територіально-політичних процесів. Розкрито сутність етносу та вплив процесів етногенезу на формування політичної карти світу. Розглянуто етнічні потреби, задоволення яких визначено як етнографічні чинники. Доведено роль цих чинників – головних причин сучасних регіональних і глобальних процесів трансформації етносфери. Запропоновано методика виявлення регіонів, у яких найбільш вірогідні процеси етнополітичної дезінтеграції визначено як зони міжетнічної напруженості. Розвинуто поняття “етнографічні чинники”, “глобалізація”, “міжетнічна напруженість” у їх взаємозв’язку з процесами регіоналізації світу. Обґрунтовано типологію країн світу за етнонаціональним складом і ступенем етнічного впливу, що дозволяє враховувати значущість кожної етнічної групи в соціально-економічній, етнополітичній та інших сферах суспільства. Розкрито сутність геополітики як засобу гармонізації міжетнічних відносин на глобальному та регіональному рівнях. Виявлено геоетнополітичні тенденції та перспективи розвитку етносфери.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA356100

78. Шульга М. А. Сучасні російські геополітичні концепції: витоки, засади, еволюція : автореф. дис... д-ра політ. наук : 23.00.01 / Шульга Марина Андріївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2006. – 36 с.

Проаналізовано складові теоретико-історіософського дискурсу сучасної російської геополітики та визначено його базові концепти-константи – образи центру й острова, висвітлено їх динаміку в історії російської геополітики та концептуальну завершеність в сучасній російській геополітиці “від Росії-Євразії до Росії-в-Євразії”. Розкрито зміст прагматизму як геополітичної концепції для сучасної Росії та реакцію російської наукової спільноти на президентські вибори-2004 в Україні.

Шифр зберігання книги у НБУВ: PA347532

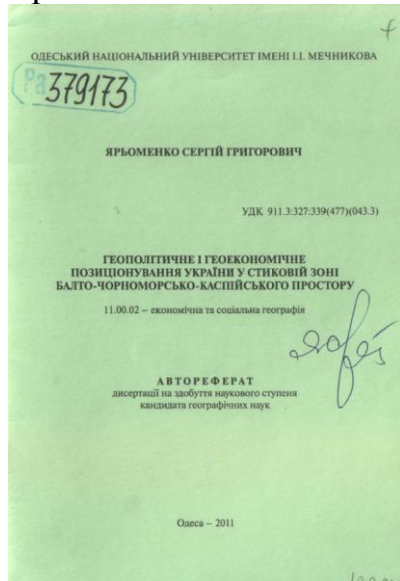
79. Янків М. Україна і Польща: стратегічне партнерство в системі геополітичних координат: політико-економічний та секторальний аналіз / М. Янків. – Львів : Світ, 2011. – 399 с.

Висвітлено проблеми формування стратегічного партнерства (СП) між Україною та Польщею, історичні аспекти становлення українсько-польських взаємовідносин у політичній площині та в економічній сфері, секторальні аспекти двосторонніх взаємовідносин (ДСВ) у контексті їх відповідності задекларованим цілям СП. Визначено пріоритетні сфери поглиблення ДСВ між Україною та Польщею на короткотерміновий період і в довгостроковій перспективі. Розкрито особливості взаємовідносин держав у галузі енергетики і транзиту енергетичних ресурсів, військово-політичній сфері, науково-освітньому, соціально-культурному, транскордонному та міжрегіональному співробітництві. Увагу приділено проблемі формування СП України та Польщі в ХХІ ст.

Шифр зберігання книги у НБУВ: BA745561

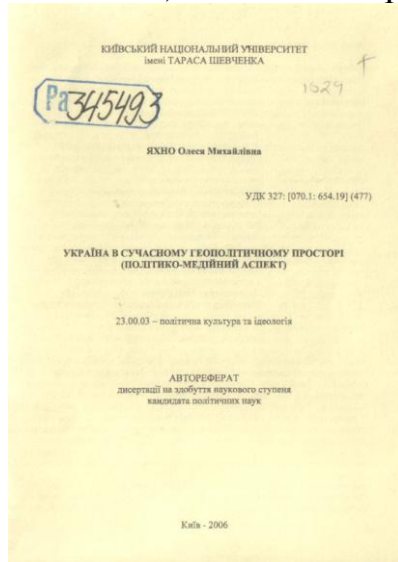
80. Ярьоменко С. Г. Геополітичне і гео економічне позиціонування України у стиковій зоні Балто-Чорноморсько-Каспійського простору [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. геогр. наук : 11.00.02 / Ярьоменко Сергій Григорович ; Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. – Одеса, 2011. – 19 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC/2008/08crrpcse.zip (Дата перегляду: 21.12.2015). – Назва з екрана.

Проведено систематизацію та класифікацію меж і регіонів у політичній географії, показано місце геополітичних стикових зон у даній класифікації та систематизації. Розроблено концептуально-понятійний апарат геополітичних стикових зон, систематизацію за функціями, глобальним геополітичним положенням щодо центрів сили, внутрішньою структурою. За результатами типізації виділено типи геополітичних стикових зон: контактний, контактнo-фільтрувальний, буферно-бар'єрний, транзитно-контактний, бар'єрний, розділений. Визначено фактори, закономірності, що впливають на формування та розвиток геополітичних стикових зон, а також принципи дослідження. Дослідження проведено за трьома напрямками: історико-географічним, геополітичним і гео економічним. Проведено геополітичний і гео економічний аналіз положення України в Балто-Чорноморсько-Каспійському просторі, роль, місце та прогноз геополітичного розвитку.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА379173

81. Яхно О. М. Україна в сучасному геополітичному просторі (політико-медійний аспект) [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.03 / Яхно Олеся Михайлівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2006. – 20 с. – Режим доступу : URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Z21ID=&Image_file_name=DOC/2006/06yompma.zip (Дата перегляду: 19.10.2015). – Назва з екрана.

Розглянуто місце України в західних геополітичних концепціях, сучасних геополітичних концепціях Росії, геополітичних теоріях “інформаційного суспільства”, а також концепції вітчизняної геополітики за різних історичних умов. Проаналізовано європейський чинник геополітичної стратегії, сучасні євроінтеграційні виклики перед Україною. Визначено етапи розвитку, сучасний стан відносин нашої держави з європейськими структурами, її інтеграції в європейський життєвий і, зокрема, інформаційний простір. Досліджено вплив зарубіжних друкованих засобів масової інформації (ЗМІ) на перебіг процесів європейської інтеграції в Україні та стан висвітлення цієї проблеми вітчизняними мас-медіа через призму євроінтеграційних викликів для нашої держави. Розроблено рекомендації щодо посилення впливу ЗМІ на реалізацію зовнішньої політики України з метою більш ефективного процесу її європейської інтеграції.

Шифр зберігання книги у НБУВ: РА345493

СТАТТІ З ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

1. Василенко С. Геополітичні традиції Київської Русі і Галицько-Волинської держави / С. Василенко // Людина і політика. – 2002. – № 5. – С. 102–111.

Розглянуто розвиток держави Київська Русь та Галицько-Волинської держави з урахуванням їхньої геополітики. Досліджено основні геополітичні вектори цих держав, основні форми їхньої реалізації. Зазначено, що географічне положення на перехресті важливих торгових шляхів Схід – Захід, Північ – Південь визначило особливу, ключову, стратегічну роль нашої прабатьківщини в торгово-економічному та культурному житті європейського континенту. Запропоновано погляди сучасних геополітиків, які наголошують на тому, що становлення української ідентичності слід шукати не в протистоянні, а в діалектичному знятті дилеми Схід – Захід через їхній синтез за умови геокультурної орієнтації на Захід. Подібний підхід збігається з сучасною державною політикою України, де європейський вибір розглянуто як базову основу подальшого розвитку нашої країни.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж16653

2. Василенко С. Європейський вектор української геополітики / С. Василенко // Людина і політика. – 2000. – № 2. – С. 57–61.

Досліджено проблему “європеїзації” України, відновлення її зв’язків з європейськими країнами. Виділено чотири складові європейського вектора української геополітики, наведено приклади діяльності нашої держави на шляху інтеграції до європейських структур.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж16653

3. Дністрянський М. Закони геополітики: історичні міфологеми, ідеологічні установки чи реальні глобальні тренди? / М. Дністрянський // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Сер. Геогр. науки. – 2013. – № 16. – С. 163–167.

Здійснено критичний аналіз окремих концептуальних принципів геополітики минулого. Обґрунтовано наукову безпідставність геополітичних положень про постійний іманентний антагонізм цивілізацій суходолу та моря. Розкрито невідповідність реальним трендам ідей “просторової прогресії” та неминучості формування великих континентальних держав. Схарактеризовано основні сучасні геополітичні тенденції – глобалізацію та суверенізацію. Обґрунтовано закономірність утворення та зміни цивілізацій-культур, які є великими історико-географічними районами, що охоплюють групи народів і країн. Розкрито закономірний характер зближення територіальної організації політичної й етнонаціональної сфер сучасного світу та диференційованого перебігу етнополітичних процесів залежно від особливостей історико-географічного регіону. Зроблено висновок про те, що лише система національних держав і етнонаціональних федерацій може бути оптимальною моделлю геополітичної організації сучасного світу.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж69212

4. Додонов Р. Чорноморські вектори у геополітичних концепціях України і Росії / Р. Додонов // Політ. менеджмент. – 2005. – № 4. – С. 127–140.

Здійснено порівняння російських та українських геополітичних концепцій щодо визначення місця Чорного моря в житті російського й українського народів.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж24488

5. Долішній М. І. Геополітичне положення України та її роль у європейському та євразійському розвитку / М. І. Долішній // Соц.-екон. дослідж. в перехід. період. Перспективи розвитку зовнішньоекон. зв'язків України в контексті процесів глобалізації : щорічник наук. праць. – Львів, 2001. – Вип. 28. – С. 270–275.

Установлено, що створення системи взаємовідносин України у простір Європа – Азія – Північна Америка – Чорномор'я – СНД у глобальному контексті визначатиме набір стратегій і перспективних шляхів розвитку нашої країни у майбутньому. Детально визначено пріоритетні зони стосовно іноземних інвестицій в Україну, зокрема, в Західний та Південний регіони, Донбас, Придніпров'я, а також у регіони, постраждалі внаслідок аварії на ЧАЕС. Зазначено, що експортна орієнтація економіки та лібералізація зовнішньоекономічних зв'язків вимагають визначення існуючих і потенційних конкурентних переваг українських товаровиробників, описано механізм їх реалізації. Акцентовано увагу на науці, розвитку її інфраструктури, підготовці високопрофесійних науково-інженерних кадрів, державній підтримці фундаментальних досліджень.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж69299

6. Дубов Д. В. Зрушення сфер геополітичного протиборства: від географічної експансії – до конструювання інформаційно-кібернетичних просторів / Д. В. Дубов // Стратег. пріоритети. – 2014. – № 1. – С. 106–115.

Розглянуто проблеми визначення ролі кіберпростору з точки зору класичної та неklasичної геополітичної теорії. Зроблено огляд ключових підходів до сучасної геополітики й акцентовано увагу на кіберпросторі як новому просторі геополітичних протистоянь. Розглянуто проблему кіберстратегій як нових “великих стратегій” на сучасному етапі.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж25775

7. Івахів І. Геополітичні аспекти співпраці України з країнами євразійського регіону / І. Івахів // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розвитку : зб. наук. праць. – Львів, 2011. – Вип. 23. – С. 134–138.

Досліджено зовнішньополітичні аспекти співпраці незалежної України з країнами євразійського регіону. Визначено основні чинники, які визначають геополітичне положення України. Проаналізовано перспективи розвитку взаємин України з євразійськими країнами через призму концепції євразійства та позиції провідного гравця на теренах євразійського простору – Російської Федерації.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж71870

8. Лаврук Т. П. Новітні особливості інтерпретативної репрезентації геополітичної дійсності / Т. П. Лаврук // Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Сер. Міжнар. відносини. – 2012. – № 21. – С. 26–32.

Геополітична дійсність сучасності суперечлива: вона сповнена особливостей і тенденцій, які інтерпретують у надзвичайно широкому діапазоні. Окремі елементи цього діапазону несумісні один з одним. Ця обставина зумовлює потребу прискіпливої уваги і до самої геополітичної сфери, і до інструментів, за допомогою яких відбувається інтерпретація. Раніше поле вивчення традиційної геополітики було обмежене земним простором, сучасний же геополітичний аналіз повинен мати на увазі сьогодення і майбутнє освоєння космічного простору, його вплив на розстановку сил та їхнє

співвідношення у світовій політиці. Зроблено висновок, що поки українська модифікація геополітики відсутня не лише як явище, а й навіть як намір, інтелектуальна та прагматична потреба.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж69212

9. Стафійчук В. І. Геополітика: історія становлення та сучасний стан / В. І. Стафійчук // Укр. геогр. журнал. – 1999. – № 3. – С. 25–30.

Розглянуто історію виникнення геополітики, співвідношення об'єкта, предмета й основних завдань на різних етапах її становлення, різні геополітичні концепції, ступінь сформованості понятійно-термінологічного апарату. Показано взаємозв'язок геополітики та політичної географії, їхні відмінності. Підкреслено вищу роль провідних геополітичних факторів у сучасних умовах.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж14560

10. Шмаленко Ю. І. Геополітичні концепції українських вчених на початку ХХ ст. / Ю. І. Шмаленко // Вісн. Нац. ун-ту “Львів. політехніка”. Сер. Держава та армія. – 2007. – № 584. – С. 38–43.

Розглянуто комплекс геополітичних вчень українських геополітиків на початку ХХ сторіччя. Визначено особливості формування української геополітики, а також місце розробок українських вчених минулого століття в сучасній геополітичній ситуації України. Обґрунтовано думку, що відправною точкою української геополітики може бути лише власна територія (як центр і початок відліку) та власні інтереси, які є абсолютно пріоритетними.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж29409

11. Шульга М. Геополітика-геоекономіка-хронополітика / М. Шульга // Політ. менеджмент. – 2006. – № 4. – С. 148–156.

Проаналізовано погляди російських вчених на визначення геополітики як виду проектної діяльності. Такий підхід дозволяє по-іншому висвітлювати проблемні стосунки геополітики з геоекономікою та хронополітикою.

Шифр зберігання у НБУВ: Ж24488

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Алркабі А. Н. Геополітика в контексті теорії міжнародних відносин [Електронний ресурс] / А. Н. Алркабі // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Сер. 22. Політ. науки та методика викладання соц.-політ. дисциплін. – Київ, 2013. – Вип. 11. – С. 48–52. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2013_11_10 (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

У статті автор проводить аналіз діяльності суб'єкта міжнародних відносин у контексті всього спектра зовнішніх і внутрішніх факторів, характеризує специфіку політичної науки теорії міжнародних відносин, звертаючи увагу на геополітичні аспекти, досліджує та прогнозує зміни в політиці. Автор підкреслює особливу роль геополітики як найважливішого напрямку світової політики і міжнародних відносин в сучасному політичному житті.

2. Борділовська О. А. Від священної географії до геополітики: традиції індійського світогляду [Електронний ресурс] / О. А. Борділовська // Схід. світ. – 2006. – № 1. – С. 49–56. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/SkhS_2006_1_6 (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

У статті розглядаються основні тенденції розвитку геополітичних поглядів Індії.

3. Ветринський І. Концептуальні засади дослідження геополітики в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / І. Ветринський // Віче. – 2015. – № 22. – С. 6–10. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_22_3 (Дата перегляду: 25.12.2015). – Назва з екрана.

Метою статті є спроба узагальнення й аналізу підходів до визначення та концептуалізації геополітики, передусім відповідно до її теоретичного наповнення та практичного функціоналу. На сучасному етапі геополітика існує в декількох формах: у теоретичній, ідеологічній і практичній, кожна з яких має свої особливості та визначальні характеристики.

4. Воронкова В. Г. Концептуальні засади філософії геополітики як нового соціально-філософського напрямку ХХІ століття [Електронний ресурс] / В. Г. Воронкова // Гуманітар. вісн. Запоріж. держ. інж. академії : зб. наук. праць. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 41. – С. 18–29. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpqgvzdia_2010_41_4.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

У статті висвітлюються філософські засади геополітики як нового сучасного філософського напрямку, аналізується понятійно-категоріальний апарат філософії геополітики, розкриваються етапи розвитку філософії геополітики; розглядаються основні концепції філософії геополітики та проблеми їхнього аналізу.

5. Глушко А. Геффернен М. Значення Європи. Географія та геополітика [Електронний ресурс] / А. Глушко // Наук. зап. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса : зб. наук. праць. – Київ, 2011. – Вип. 5. –

С. 448–452. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzpiend_2011_5_32 (Дата перегляду: 25.12.2015). – Назва з екрана.

У статті розглядаються дослідження Майкла Геффернена – британського дослідника з Університету Лафборо, які можна назвати міні-енциклопедією геополітики.

6. Гольцов А. Г. Сучасна західна макроімперія: особливості геополітики [Електронний ресурс] / А. Г. Гольцов // Наук. пр. МАУП : зб. наук. праць. – Київ, 2012. – Вип. 4. – С. 20–26. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npmaup_2012_4_6.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

У статті зазначено, що в сучасному світовому геополітичному просторі найбільш потужною є Західна макроімперія на чолі із США. У геополітичній системі макроімперії взаємодіють традиційні державні та недержавні мережеві структури. Геополітика Західної макроімперії спрямована на забезпечення політичного, економічного та культурного домінування у світі.

7. Дністрянський М. Зовнішня геополітика великих держав: порівняльний аналіз інтересів, векторів та конкретних результатів [Електронний ресурс] / М. Дністрянський // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Географічна. – Львів, 2013. – Вип. 42. – С. 112–120. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VLNU_Geograf_2013_42_15.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

Виконано порівняльний аналіз цілей та основних напрямів геополітики Сполучених Штатів Америки, Великої Британії, Німеччини, Франції, Росії та Китаю. Означено місце України в геополітиці великих держав. Розкрито суперечності реалізації великими державами своїх геополітичних інтересів у контексті світової безпеки та збалансованого розвитку.

8. Забродін С. І. “La geopolitique interne” Іва Лакоста як теоретико-методологічна основа дослідження внутрішньої геополітики України [Електронний ресурс] / С. І. Забродін // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альманах. – 2013. – № 12. – С. 73–77. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Grani_2013_12_14.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

Визначено, що французький учений Ів Лакост розглядає геополітику як інструмент аналізу конкретної ситуації, а всі глобальні теорії, які лежать в її основі, зводить до доволі відносних, історично обумовлених понять. Концепція “внутрішньої геополітики” орієнтована на розв’язання в основному локальних проблем, тому її предметом вже не виступає формальна залежність зовнішньополітичної стратегії держави від місця її розташування, ресурсної бази й інших географічних умов. Розкрито, що в сучасну, інформаційну добу на геополітичні процеси чинять прямий вплив засоби масової інформації, які створюють яскраві “образи”. Цей медіатичний “образ” є атомарним синтезом етнічного, культурного, ідеологічного та політичного підходів. Показано, що при дослідженні внутрішньої геополітики України застосування постулатів “la geopolitique interne” Іва Лакоста дозволяє визначити пріоритети її внутрішньої геостратегії, головним з яких є питання побудови моделі взаємин між центром і регіонами, а також за ключовими осями Північ-Південь і Захід-Схід.

9. Зернецька О. В. Геополітика комунікацій: трансформація функцій і статусів головних акторів у сфері глобального управління комунікацією [Електронний ресурс] / О. В. Зернецька // Наук. зап. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса НАН України : зб. наук. праць. – Київ, 2014. – Вип. 2. – С. 195–216. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2014_2_15 (Дата перегляду: 24.12.2015). – Назва з екрана.

Стаття досліджує складні взаємозв'язки між головними акторами у сфері глобального управління комунікацією, такими як нації-держави, ООН, ЮНЕСКО, СТС, СОПВ, СОТ та новими акторами, такими як приватний сектор, НУО та громадянське суспільство. Вивчається вплив трьох раундів Всесвітньої зустрічі на найвищому рівні з питань інформаційного суспільства. Аналізується зсув парадигми геополітики комунікації. Представлено авторське бачення цього процесу.

10. Ігнат'єва Т. В. Геополітичні вісі євразійської геополітики (еволюція змісту категорії) та Україна [Електронний ресурс] / Т. В. Ігнат'єва // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Істор. науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 7 : На пошану акад. П.Т. Тронька (до 100-річчя від дня народження). – С. 511–519. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_2014_7_50 (Дата перегляду: 24.12.2015). – Назва з екрана.

Метою статті є визначення геополітичного становища України через дослідження основних осей євразійської геополітики. Її завдання: аналіз напрацювань вітчизняних науковців щодо сучасної геостратегії нашої держави; розкриття змісту поняття “геополітична вісь”, опираючись на його трактування класиками геополітики та сучасними науковцями; дослідження процесу залучення українських земель до геополітичних інтересів сусідніх держав (різних історичних епох), а відтак, їх включення до різних геополітичних осей.

11. Калиновський В. Б. Геополітика і міжнародна злочинність: дослідження проблем превентивних дій [Електронний ресурс] / В. Б. Калиновський, П. В. Цимбал // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ : зб. наук. праць. – Харків, 1997. – Вип. 2. – С. 20–25. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_1997_2_5 (Дата перегляду: 24.12.2015). – Назва з екрана.

Стаття присвячена проблемі наукового аналізу глибинних змін, що відбуваються в усіх сферах різних країн та їх взаємозв'язках на регіональному і міжконтинентальному рівнях. Негативні явища, такі як спалахи насильницьких конфліктів, геноциду, зростання злочинності міжнародного характеру, перетворилися на реальну загрозу національній безпеці суспільств, підривають міжнародне співробітництво та цінності сучасних цивілізацій. Протидія деструктивним тенденціям ускладнюється тим, що світ вступив у період нових геополітичних і гео економічних трансформацій.

12. Курбатова Т. В. Лінгвокогнітивна структура понятійного складника концепту політика в концептосфері геополітика [Електронний ресурс] / Т. В. Курбатова // Нова філологія : зб. наук. праць. – Запоріжжя, 2013. – № 59. – С. 48–51. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2013_59_11 (Дата перегляду: 25.12.2015). – Назва з екрана.

У статті досліджена лінгвокогнітивна структура понятійного складника концепту політика в межах концептосфери геополітика. Розглянуті засоби вербалізації когнітивних компонентів концепту та його місце в сучасній англомовній картині світу.

13. Лаврук Т. П. Геополітика як елемент соціокультурної системи [Електронний ресурс] / Т. П. Лаврук // Гілея: наук. вісник. – Київ, 2014. – Вип. 85. – С. 345–349. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2014_85_90 (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

Об'єктивне розуміння функціонального потенціалу геополітики можливе в тому разі, коли цю сферу політичної та суспільної свідомості сприймають як елемент соціокультурної системи. Така система координат підводить до думки, що кожна геополітична концептуалістика істотно зумовлена конкретно-історичними особливостями відповідної соціокультурної дійсності, яка детермінує не лише магістральні пріоритети та стереотипи, а й стилістичні деталі геополітичних “за” та “проти”. У свою чергу геополітика як відносно автономна сфера соціокультурної дійсності володіє можливостями здійснювати зворотний вплив, особливо на суспільну свідомість перехідних, трансформаційних і кризових суспільств.

14. Левик Б. Геополітика нових незалежних держав Центральної Азії в пострадянській період [Електронний ресурс] / Б. Левик // Схід. – 2014. – № 2. – С. 85–91. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2014_2_16 (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

У статті розглянуті умови для створення регіональної системи національної безпеки в Центральній Азії в пострадянській період. Акцентовано на появі в регіоні нових політичних гравців першого ешелону (США, ЄС, КНР), а також другого ешелону (Туреччини, Ірану, Індії, Пакистану). Простежена роль названих країн у забезпеченні регіональної політичної й економічної стабільності. Досліджені наявні регіональні загрози, які мають глобальний характер, описані їхні характерні особливості для кожної з нових центральноазіатських незалежних держав. Зроблено висновки про неспроможність країн центральноазіатського регіону самостійно протистояти сучасним геополітичним викликам.

15. Омельченко О. А. Геополітика Франції в ракурсі етнопсихологічних особливостей нації [Електронний ресурс] / О. А. Омельченко // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Сер. 22. Політ. науки та методика викладання соц.-політ. дисциплін. – Київ, 2014. – Вип. 15. – С. 122–128. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2014_15_22 (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

У статті досліджується взаємозв'язок між етнопсихологічними рисами французької нації та розбудовою національної геополітики. Доводиться, що геостратегія Франції базується на національній ідеї та самосвідомості народу. Розкриваються особливості орієнтування французької держави у військово-технологічній сфері та мовній політиці.

16. Романюк Т. Вода і геополітика [Електронний ресурс] / Т. Романюк // Віче. – 2015. – № 1. – С. 44–45. – Режим доступу : URL :

http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_1_26

(Дата перегляду:

24.12.2015). – Назва з екрана.

Екологи та політичні експерти пророкують, що війни XXI століття точитимуться не за вуглеводні чи сфери політичного впливу, а за воду. Саме так, незважаючи на те, що вода займає близько 2/3 земної поверхні, і з кожним роком дедалі більша площа суші поступається місцем океану через танення льодовиків, спричинене глобальним потеплінням, вода поступово стає вагомим чинником у геополітичних відносинах.

17. Русанова М. І. Британська геополітична школа про кордони як про основний чинник, що впливає на геополітику (початок XX століття) [Електронний ресурс] / М. І. Русанова // Філософія і політологія в контексті сучас. культури. – 2013. – Вип. 5. – С. 130–134. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/filipol_2013_5_33.pdf (Дата перегляду: 23.12.2015). – Назва з екрана.

У статті зазначено, що для виправдання територіальних домагань і вимог зміни кордонів урядам і політичним діячам потрібні обґрунтування. Саме це зумовило той інтерес, який викликало питання кордонів у британській науковій і політичній думці на початку XX століття.

18. Таран В. О. Геополітика як теоретична основа сучасної російської державної ідеології [Електронний ресурс] / В. О. Таран // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альманах. – 2015. – № 6. – С. 11–16. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_6_4 (Дата перегляду: 24.12.2015). – Назва з екрана.

У статті аналізуються деякі аспекти російської державної ідеології як фундаментальної теоретичної основи та політичної стратегії сучасної Росії. З урахуванням небезпеки, яку несе в собі агресивний характер такої політики не тільки для України, але й світового співтовариства, представляє інтерес дослідження ідейних і геополітичних джерел формування російської ідеології. Особлива увага приділяється спрямованості базових постулатів цієї ідеології на антиєвропейськість, антидемократію, обґрунтування тези про унікальність російської православної цивілізації, месіанську роль російської культури, право на захист "руського миру", ксенофобію тощо.

19. Федоренко О. Проблема тенденцій становлення геополітики досліджень як напряму української політичної думки першої третини XX століття [Електронний ресурс] / О. Федоренко // Наук. зап. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса : зб. наук. праць. – Київ, 2011. – Вип. 5. – С. 136–148. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzipiend_2011_5_12 (Дата перегляду: 25.12.2015). – Назва з екрана.

У статті окреслено проблемні тенденції дослідження в українській політичній думці початку XX століття аспектів взаємозв'язку життя суспільства та чинників природно-територіального середовища. У цьому контексті розглянуто фахові позиції провідних науковців.

20. Черник П. Українсько-Афганські відносини в аспекті глобальної геополітики [Електронний ресурс] / П. Черник // Гілея: наук. вісник. – Київ, 2013. – Вип. 73. – С. 331–333. – Режим доступу : URL :

http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gileya_2013_73_151.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

Комплексно проаналізовано геополітичні передумови та стратегічні цілі США і союзників щодо проведення воєнної кампанії в Афганістані у 2001-2012 роках. Доведено важливість регіону в частині транспортування енергогоспів. Визначено роль і місце України в даному конфлікті. Змодельовано можливості економічних перспектив нашої держави в Афганістані.

21. Чупрін Р. В. “Постколумбова епоха” Г. Маккіндера з позиції геополітики ХХІ століття [Електронний ресурс] / Р. В. Чупрін // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту ім. Петра Могили]. Сер. Політологія. – 2013. – Т. 212. – Вип. 200. – С. 62–67. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npchdupol_2013_212_200_14.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

У статті досліджується проблема зміни геополітичних епох у контексті робіт класика британської геополітики Г. Маккіндера. Визначається специфіка процесу переходу від “доколумбової епохи” до “епохи Колумба”, а також від “епохи Колумба” до “постколумбової епохи”. Обґрунтовуються вирішальна роль винаходів і наукового прогресу в зміні геополітичних епох, трансформація критеріїв геополітичної “доступності” в процесі переходу до “постколумбової епохи”. Встановлюються особливі риси “постколумбової епохи” та їхній вплив на геополітику.

22. Шульга М. А. Аналіз російської геополітики в контексті європейського вибору України (за працями М. Грушевського, І. Лисяка-Рудницького та В. Липинського) [Електронний ресурс] / М. А. Шульга // Гуманітар. вісн. Запоріз. держ. інж. академії : зб. наук. праць. – Запоріжжя, 2006. – Вип. 24. – С. 144–155. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpqgvzdia_2006_24_16.pdf (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

У статті дається аналіз російської геополітики в контексті Європейського вибору України за працями М. Грушевського, І. Лисяка-Рудницького, В. Липинського, в контексті історичного підходу дається аналіз російсько-українських відносин; подається критика євразійства як геополітичної доктрини росіян; аналізуються чинники, які ускладнюють взаємовідносини між Україною та Росією; розглядаються питання формування державності українського народу та впорядкування українських взаємин з Росією.

23. Шульгіна М. В. Передумови і витоки цивілізаційної геополітики [Електронний ресурс] / М. В. Шульгіна // Вісн. Дніпропетр. ун-ту. Сер. Філософія. Соціологія. Політологія. – 2013. – Вип. 23 (1). – С. 142–147. – Режим доступу : URL : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vdufsp_2013_21_23\(1\)_28.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vdufsp_2013_21_23(1)_28.pdf) (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

Розглядаються проблеми виникнення цивілізаційної геополітики як науки, її витоки, передумови становлення, актуальність її прикладного характеру для сучасного світоустрою. Описано ідейні течії цивілізаційної геополітики, а також фактори, які висунули її на передній план, особливо після завершення “холодної війни”. Особливу увагу приділено концепції С. Хантінгтона, а також історичним умовам зародження цивілізаційної геополітики.

24. Шульгіна М. В. Хантінгтон як фундатор цивілізаційної геополітики [Електронний ресурс] / М. В. Шульгіна // Філософія і політологія в контексті сучас. культури. – 2012. – Вип. 4 (3). – С. 116–121. – Режим доступу : URL : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/filipol_2012_4\(3\)_25.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/filipol_2012_4(3)_25.pdf) (Дата перегляду: 22.12.2015). – Назва з екрана.

У статті розглядається цивілізаційна парадигма С. Хантінгтона, його основні ідеї як фундатора цивілізаційної геополітики, описано передумови зародження його поглядів, а також їхню актуальність для сучасного світопорядку, приділено увагу критиці його ідей з точки зору цивілізаційного підходу.